

Ljudska PRAVICA

LETO XXIV. Stev. 24

IZDAJA IN TISKA
CASOPISNO ZALOŽNIŠKO
PODJETJE

"LJUDSKA PRAVICA"

DIREKTOR PODJETJA

LEV MODIC

GLAVNI IN ODGOVORNI

UREDNIK

IVAN SINKOVEC

List izhaja vsak dan razred

petka - Cena 16 dinarjev

"LJUDSKA PRAVICA"
USTANOVLJENA 1. OKTOBRA
1934 - MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT DNEVNIK IN
TEDNIK - OD OSVOBODITVE
DO 1. JULIA 1951 KOT DNEV-
NIK. NATO PA KOT TEDNIK
- OD 1. JUNJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z "BORBO"

DRUGI DAN KONGRESA LJUDSKE MLADINE JUGOSLAVIJE

Skupno delo bo še bolj pobratilo desettisoče mladih graditeljev iz vseh naših republik

Včeraj je kongres sprejel razglas, v katerem poziva mladino, naj v čim večjem številu pride graditi
avtomobilsko cesto »Bratstvo in enotnost«

Beograd, 28. jan. (Tanjug). - Danes dopoldne in popoldne je šest kongres Ljudske mladine Jugoslavije nadaljeval svoje delo.

Na šestih komisijah so po-
daljšali poročila o mednarodni de-
javnosti Ljudske mladine oziroma
na osnovi razprav o teh poročil-
ih bosta komisiji jutri predložili
kongresu osnutke resolucij.

V dopoldanski diskusiji o re-
feratu Mika Tripala so zlasti po-
udarili potrebo, naj bi se mladinske
organizacije v podjetjih udele-
stovale pri pravilnem izvajanju
novih zakonov in ukrepov na
področju gospodarstva. Delegati
so tudi govorili o nujnosti hit-
rejšega šolanja strokovnih ka-
drov na fakultetah in o povezavi
pouka s praktičnim delom.

Delegat iz Novoga Sada Zika
Belasavljević je govoril o delu
"Tribune mladih", ki naj bi bila
najustrežnejša oblika za zbiranje
mladine in njeno družbeno de-
javnost. Delegat delavske mladi-
ne Skoplja in pripadnikov JLA
Dragan Trajkovski je govoril o
delu delavskih univerz, o domo-
vih učencev v gospodarstvu in

klubih mladih proizvajalcev. Traj-
kovski je predlagal, naj bi CK
LMJ sestavil poseben elaborat o
domovih učencev v gospodarstvu.
Srečko Bijelić je govoril o ude-
stevovanju mladine na Hrvaškem
v delavskem in družbenem samo-
upravljanju. V zadnjih nekaj le-
tih je sodelovalo v delavskih sve-
tih več kot 20.000 mladincev.

RAZGLAS KONGRESA LJUDSKE MLADINE

Strnimo se v delovne brigade da bomo nadaljevali izgradnjo avtomobilske ceste Bratstvo in enotnost

Kongres Ljudske mladine Jugoslavije je sprejel razglas,
s katerim poziva Ljudsko mladino, naj v čim večjem številu
sodeluje v graditvi avtomobilske ceste »Bratstvo-enotnost«
Zagreb-Ljubljana. V razglasu je rečeno:

»Mladina Jugoslavije! Šesti kongres Ljudske mladine
Jugoslavije izraža znano željo in navdušenje članov Ljudske
mladine ter vseh mladih ljudi, ko enodušno sprejema pred-
log našega tovariša Tita, da letos znova organiziramo delov-
no akcijo. Gradili bomo nadaljevanje avtomobilske ceste
»Bratstvo-enotnost« na trasi Zagreb-Ljubljana kot del ve-
like jugoslovanske ceste Ljubljana-Djerdjelijska.

Jugoslavija je postala industrijsko močna. Ukrepane reke
že poganjajo močne turbine hidrocentral, daljnovodi prena-
šajo električno energijo do novih tovarn, ki izdelujejo stro-
je, traktorje, najbolj zamotane stroje in najrazličnejše izdel-
ke za potrebe naših državljanov. Po novih progah vozijo
dolgi vlaki, ki odvažajo nove izdelke na naše in tuje trge.
To je tudi delo naših mladinskih rok. V mnogih novih to-
varnah, hidrocentralah, na železnicah, cestah in drugih ob-
jektih sta vgrajena delovni polet in ustvarjalna energija
sto tisočev fantov in deklet, ki so prostovoljno delali za iz-
polnitev važnih gospodarskih nalog v obdobju obnove in
industrijske izgradnje.

Mladina je v nadaljevanju tradicije velikih delovnih
akcij zadnja leta množično sodelovala pri krajevnih delovnih
akcijah ter s tem pripomogla, da smo z manjšimi gnetimi
sredstvi dosegli pomembne uspehe. Na 18.500 krajevnih de-
lovnih akcijah za izgraditve šol, cest, melioracijskih naprav in
športnih igrišč je 1.070.000 mladincev in mladink s prostov-
oljnim delom prihranilo svojim komunam milijarde di-
narjev.

Z udarniškim delom bomo v enem letu izročili domovini
drugi del velike sodobne ceste. Z že dograjenim delom Beo-
grad-Zagreb bo ta potem celota. Prihodnja leta pa bomo
od Beograda do Skoplja in Djerdjelijske zgradili še ostale
odseke te enotne in močne magistralne bratstva in enotnosti
naših narodov.

Naši skupnosti sta tudi zdaj potrebna ustvarjalna mla-
dinska pobuda in mladinski polet. V skupnem delu, v iz-
polnjevanju obveznih, za skupnost važnih nalog, se mladina
najbolje vzbaja v duhu kolektivnega življenja in družbene
odgovornosti, v duhu brisanja meja med ročnim in umskim
delom.

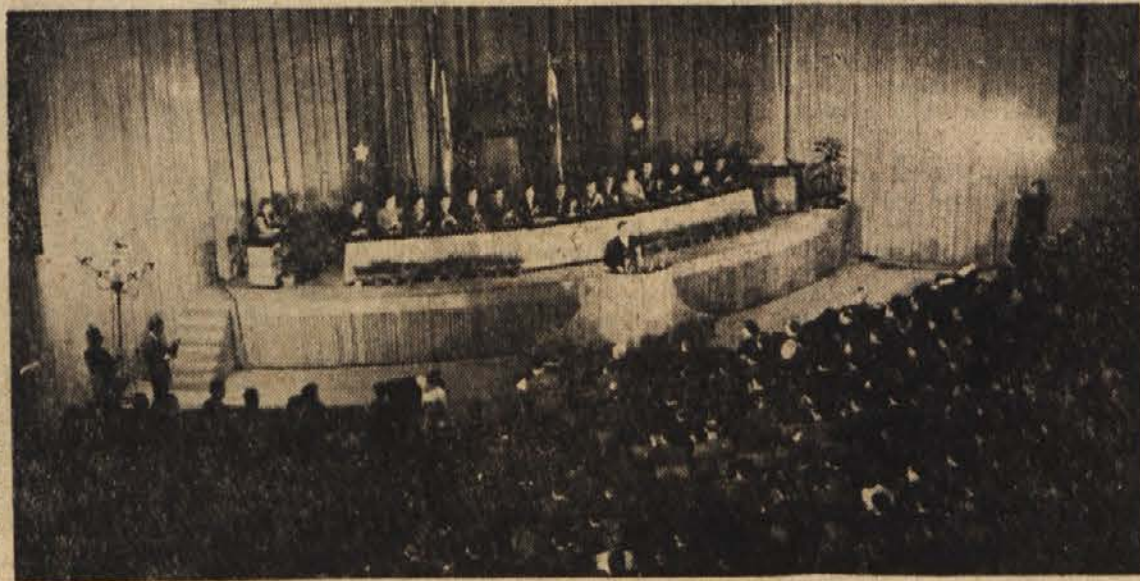
Skupno delo za zgraditev te ceste, ki bo, kakor prej,
simbolizirala nerazdružljivo enotnost naših narodov in mla-
dine, bo znatno pripomoglo, da se bomo še bolj medse-
bojno spoznali in zblížili, da bomo še bolj pobratili desettisoče
mladih graditeljev iz vseh naših republik. Ta delovna
akcija bo vir novih radosti. Na njej bomo imeli vse mož-
nosti, da razvijamo raznoliko in zanimivo kulturno življenje.
Razne prireditve, športne igre, gostovanja, posebni radijski
in televizijski programi, izleti, obiski, filmske in gledališke
predstave, mnoga tekmovanja — vse to bo napravilo naše živ-
ljenje na gradbiščih mladostno kičevo, veselo. Zdjaj imamo
vse pogoje, da velike delovne akcije popolneje zadovolje vse-
stranske koristi, želje in potrebe mladine.

Naši mladi rod je pripravljen na velika dela, kakor je bil
tudi prejšnji. Z njimi bomo najmočnejše izpričali svoj polet,
navdušenje, požrtvovalnost in pripravljenost, da koristimo
svojemu ljudstvu. Avtomobilska cesta Ljubljana-Djerdjelijska
bo novo veliko dejanje nas, fantov in deklet naše dobe.

Strnimo se v delovne brigade, da bomo z novimi uspehi
nadaljevali svetle tradicije naših predhodnikov-partizanov iz
časov ljudske revolucije ter graditeljev iz dni obnove in
izgradnje.

Strnimo se v delovne brigade, da bomo nadaljevali iz-
gradnjo naše avtomobilske ceste Bratstvo in enotnost ter
manifestiramo vdanost našega rodu socializmu.

Šesti kongres Ljudske mladine Jugoslavije.

S šestega kongresa Ljudske mladine Jugoslavije: Pogled na dvorano med govorom predsednika Tita

Predsednik Tito s soprogo ob prihodu v dvorano na VI. kongres Ljudske mladine Jugoslavije

VRZEL V ITALIJANSKI KRŠČANSKI DEMOKRACIJI?

Uporniška deklaracija rimske demokristjanske levice

v odgovor na izvolitev župana glavnega mesta z glasovi skrajne desnice

(OD NASEGA DOPISNIKA)

Rim, 28. jan. Izvolitev novega
rimskega župana Urbana Cocettija.
9. januarja je privedla do skup-
nega glasovanja demokristjanov in
socialnih demokratov z dvema
monarhističnima strankama in fa-
šisti. To je sprožilo nezadovoljstvo
v levih strujah rimskih demokrist-
janov in socialnih demokratov in
zdaj je prišlo do odkritega spora
vplivne leve skupine rimskih de-
mokristjanov z rimskim odborom
Demokristjanske stranke.

Skupina demokristjanskih upor-
nikov je s socialisti, republikanci,
radikalni in nekaterimi socialnimi
demokrati, skupaj 26, podpisala
skupno deklaracijo »demokratske
in republikanske zvestobe«, kakor

so jo danes tu krstili. V deklar-
aciji med drugim izraža zaskrblje-
nost, ki presega okvire rimskega
primerja in dobiva nacionalni ob-
seg. Med podpisniki deklaracije
je tudi član Nacionalne direkcije
Demokristjanske stranke Luigi
Granelli. Čeprav je bila deklar-
acija objavljena z Granellijevim
podpisom, demokristjani danes
uradno zanikajo, da bi se bil pod-
pisal pod to uporniško izjavo. Dva
podpisnika sta člana Nacionalnega
sveta Demokristjanske stranke, tri-
je so člani nacionalnega sveta
mladinskega gibanja te stranke,
eden pa ima visoko odlikovanje
zlate kolajne gibanja odpora. Med
uporniki je celo neki član Katoli-
ške akcije.

Brž ko je bila deklaracija ob-
javljena, je tajništvo rimske de-
mokristjanske organizacije sklicalo
strankin mestni svet, na katerem
so proučili položaj in sklenili
»streti vse poskuse špekulacije in
dezorientacije«. V poročilu, objavl-
jenem po tem sestanku, podpis-
nike deklaracije zlasti napadajo
zato, ker so se podpisali hkrati z
radikalom Leonom Catanijem, ki
je bil kot predstavnik socialistične
in komunistične frakcije v mest-

nem svetu Cocettijev protikandi-
dat. Volilno sodelovanje z monar-
histi in fašisti opravičujejo v po-
ročilu s tem, da se niso mogli »iz-
neveriti volji volivcev ter prepu-
stiti rimsko občino socialistom in
komunistom«.

Tudi Vatikan je z rekordno na-
glico prek tiska interveniral v tem
notranjem sporu med demokrist-
jani in je zelo odločno podprl rim-
ski odbor Demokristjanske stranke,
ker je uporniška deklaracija omo-
gočila komunistom, da »govore o
manifestaciji enotnosti med de-
mokristjanskimi elementi in drugi-
mi skupinami in celo tudi skrajno
levico«.

Tako je Vatikan zadnja dva
dni že drugič brez slehernega
obnavljanja posegel v notranje
zadeve Demokristjanske stranke.
Vtem ko pa se bo moral v dvo-
boju kardinal Ottaviani — minister
Del Bo jezuitsko braniti, da noče
posegati v »čisto politična vpra-
šanja«, marveč da prepušča vsem
katoličanom, tudi tistim v Demo-
kristjanski stranki, da »ravnajo po
lastni odgovornosti«, je moral ko-
maj 48 ur pozneje brez slehernih
pomislekov znova poseči v »čisto
politična vprašanja«.

D. Popović

Quai d'Orsay v precepu

pričo vedno novih dokazov, da »Slovenija« orožja
ni tihotapila

Pariz, 28. jan. (Tanjug). Urad-
ni francoski predstavnik je nocoj
izjavil, da »pristojni organi
skrbno proučujejo jugoslovansko
noto«, ki jo je veleposlanik
dr. Radivoj Uvalić sinoči izročil
znanjem ministru Pineauju z
zahtevo po vrnitvi zaplenjenega
orožja z ladje »Slovenija«, kot
tudi po poravnavi vse ostale
škode.

Francoski odgovor bo izročen
v 10 do 12 dneh, je dejal in za-
trdil, da vlada »ne namerava za-
vlačevati te zadeve«.

Na nocojšnjem sestanku z
novinarji v Quai d'Orsayu je bilo
spet največ govora o razvoju po-
ložaja v zvezi s protizakonitim
francoskim ravnanjem z jugoslo-
vansko ladjo na odprtem morju.
Ko so novinarji s številnimi
vprašanji pritisnili na predst-
avnika zunanega ministrstva, ni
več vztrajal pri dosedanjih tezi o
dozdevnem tihotapljenem značaju
tovara na »Sloveniji«. Novinarji
so namreč opozorili na poročilo,
ki ga je v Zürichu objavila švi-
carska družba »Felix« o tem
transportu.

— Ali namerava vlada tožiti
to družbo glede na prejšnje iz-
jave ministra Pineauja, da gre
baje za tihotapljenje orožja? —

se je glasilo eno izmed vprašanj.
— Vse je odvisno od tega, kaj
razumemo pod izrazom »tihotap-
ljenje« — je pripomnil uradni
predstavnik.

Na vprašanje v zvezi z jugo-
slovansko noto je uradni pred-
stavnik odgovoril, da je ta nota
»zelo jasna, korektna in preciz-
na«, a je pripomnil, da ne more
ničesar povedati o odgovoru
francoske vlade na jugoslovanske
zahteve.

VREMENSKA NAPOVED

za sredo, 29. januarja

V nižinah megla ali nizka oblačnost,
v višjih legah in na Primorskem pre-
težno jasno. Najnižje nočne tempera-
ture med -13 in -20, v Palmorju okoli
0, najvišje dnevne v kotlinah z meglo
med -4 in -8, v višjih legah okoli -2,
v Primorju do +8 stopinj C.

Izgledi vremena za tri dni: Suho vre-
me, v kotlinah megla ali nizka obla-
čnost. Temperatura brez večjih spre-
memb.

Snežne razmere v Sloveniji danes
zjutraj ob sedmih: Ljubljana 27 cm,
Triglav-Kredarica 275 cm, Komna 280,
Krvavec 110, Vršč 180, Tamar 120, Po-
kljuka 160, Dom »Planica« 100, »Erika«
100, Kranjska gora 65, Mojstrana 50,
Dom pod Golico 60, Podkoren 30, Bo-
hinj »Zlatorog« 60, Logarska dolina 70,
Pohorska vzpenjača 50, Livak pri Ko-
baru 30, Murška Sobota 10, Novo mesto
18, Postojna 18 cm snega.

Dvakrat vesela novica

»Zgradite mladinsko cesto od
Beograda do Djerdjelijske, del od
Ljubljane do Zagreba letos do
29. novembra... Dali vam bomo
vsa tehnična sredstva... kamio-
ne in vse drugo, da boste res
dobro izpolnili svojo nalogo...
Čeprav je bilo delo mladine ne-
koliko dražje, ne smemo pozabiti
tudi na to, da je treba dati tudi
nekaj za oblikovanje človeka. Člo-
vek nekaj velja, pri nas pa mora
človek veljati največ...«

Enodušno je z viharim plo-
skanjem in z vzklikanjem marša-
li Titu v ponedeljek več kot tisoč
mladih ljudi, zastopnikov vse ju-
goslovanske mladine, pozdravilo
te besede našega predsednika,
»preproste in prepričljive besede
velikega prijatelja in učitelja,«
kot je zapisal naš novinar, ki jih
je poslušal.

Tako bo letos dograjen drugi
del velikega načrta, ceste, ki naj
poveže Jugoslavijo od severozaho-
da do skrajnega jugovzhoda, na-
črta, ki res ni nov, a je dobil na
VI. kongresu Ljudske mladine
Jugoslavije nov prizvok, novo
vsebino, tisto svetlo revolucio-
narno vsebino, ki je ustvarila in
izoblikovala socialistično Jugosla-
vijo.

Do letošnjega praznika Repub-
like bo zgrajena cesta do Zagre-
ba in s tem seveda do Beograda.
Tega dejstva smo najprej veselili,
ker bo dobil tako ta objekt bi-
stveno drugo veljavo, kot jo je
imel doslej: ne bo več kotanjastih
kilometrov, polnih prahu in težav,
in promet iz Slovenije bo skozi
Hrvaško do Beograda in obratno
stekel gladko, veselo in uspešno
po moderni cesti.

Drugi smo veseli, ker bo novi
odsek dogradila jugoslovanska
mladina in tako spet, zbrana na
skupnem, jugoslovanskem grad-
bišču, pomagala rešiti nalogo, ki
se nam je že nekaj let izmikala
in se podajševala iz leta v leto.
Kar nismo mogli sami, bomo na-
pravili s skupnimi, jugoslovanski-
mi močmi — kot že toliko dru-
gega!

Po naši Dolenjski bodo letoš-
njo pomlad, poletje in jesen zrasla
delovna taborišča, pesem mladih
Jugoslovancev bo odjeknila v šte-
vilne slovenske vasi, mladi Slo-
vence, Hrvatje, Srbi, Makedonci,
Bosanci in Hercegovci ter Črno-
gorci bodo spet ob večerih posedli
letoh bo spet stekel razgovor o
naši domovini, ki je zrasla v ča-
sah, ko smo bili vsi drznji zidarji,
tesarji in kovači naše sedanosti
in prihodnosti.

C. KRANJC

OB OBČINSKIH KONFERENCAH ZVEZE KOMUNISTOV

Mladini več zaupanja in večje odgovornosti

Na občinskih konferencah Zveze komunistov govorijo precej tudi o mladini. Mnogokje so delegati ugotovili, da se starejši člani Zveze komunistov nekako zapirajo pred mladimi, da jih ne pustijo blizu, da jim ne zaupajo dovolj in podobno. To so posamezni primeri, ki jih ne moremo niti ne smemo popoševati, vendar nas opozarjajo, da bomo morali marsikje spremeniti odnos do mladine, da bomo morali marsikje pritegovati na najrazličnejših področjih javnega življenja in na osnovi tega dela sprejemati v članstvo Zveze komunistov.

V vrstah mladih ljudi, ki aktivno sodelujejo v množičnih organizacijah, v organih delavskega samoupravljanja in družbenega upravljanja, v mladih ljudeh, ki so dobri proizvajalci, ki se trudijo in uspevajo v podjetjih in na kmetijskih posestvih, ima Zveza komunistov najdragocenejšo rezervo. Pri tem so mnogi delegati ugotovljali, da v nekaterih osnovnih organizacijah čisto spregledajo primere takih delovnih mladincev, mnogokrat pa čakajo v nedogled, namesto da bi jih sprejeli v članstvo Zveze komunistov, brž ko so ugotovili, da izpolnjujejo osnovne pogoje, narkar bi jih starejši komunisti vzgajali, jim pomagali, jih idejno usmerjali ter z vzgledom vplivali nanje.

Na konferencah so omenjali tudi različne kriterije osnovnih organizacij pri sprejemanju v Zvezo komunistov. Ponekod (na pr. v Sežani) so ugotovili, da imajo osnovne organizacije mnogo oostrejša kriterije pri sprejemanju delavcev in kmetov kakor uslužbencev. Eden izmed delegatov je navedel primer mladinskega aktivca, ki zaradi nedelavnosti občinskega komiteja mladine ni bil niti organiziran kot aktiv, ki pa je ob zadnjih občinskih volitvah prevzel nase vse tehnične priprave in izvedel volitve v najlepšem redu. Vendar se nihče ni zmenil, da bi te mlade ljudi pritegnil v Zvezo komunistov. Delegat osnovne organizacije sežanskega obrata »Telekomunikacij« — ta osnovna organizacija je bila tudi v precej kritičnem poročilu občinskega komiteja pohvaljena kot najboljša — kjer je mladina zaposlena

v pretežni meri, saj je povprečna starost zaposlenih menda pod 20 leti, je opozoril na lepe uspehe njihove organizacije in njihovega delovnega kolektiva ter se je na osnovi njihovih izkušenj zavzemal za to, da bi mladini morali dati več poudarka v javnem življenju in ji prepustiti z vsem zaupanjem več odgovornosti.

Prav zato je škodljivo, da v nekaterih osnovnih organizacijah čisto preveč premišlujejo o sprejemu mladih ljudi, jih tehtajo na vse mogoče načine, preiskujejo življenje in delo vseh njihovih sorodnikov in se največkrat premisljujejo, če imajo pomisleke proti kateremu od njih, ter mladince zavrnejo.

V mnogih osnovnih organizacijah iščejo že povsem izoblikovane ljudi. Ne moremo pa pričakovati, zlasti ne od mladega človeka, da bi povsem ustrezal pogojem, ki jih postavljajo taki komunisti, ki se ne spomnijo, koliko so sami ustrezali istim pogojem, ko so bili sprejeti v Zvezo komunistov. Mnogi delegati na občinskih konferencah so poudarjali, da je današnja mladina veliko bolj razgledana, ima bolj izdelan svetovni nazor, zlasti se pa zaveda odgovornosti in vloge pri izgradnji našega družbenega sistema ter aktivno posega v ta proces. Zato je naloga komunistov v odnosu do mladine odgovorna in krivda za slabo delo nekaterih mladinskih aktivov pada predvsem na občinska vodstva ZK in na komuniste same. Tam pa, kjer so mladinci taki, da izpolnjujejo osnovne pogoje, naj jih osnovne organizacije vključujejo v članstvo ZK. Komunisti v kranjski občini so na primer ugotovili, da so osnovne organizacije pri njih grešile pri sprejemanju mladincev v ZK, da pa se je ta odnos temeljito popravil, saj so samo lani sprejeli 128 mladincev.

Te misli, ki jih je povedalo več delegatov na raznih občinskih konferencah ZK, vsekakor zaslužijo, da o njih ne samo razmišljamo in jih upoštevamo, ampak da jih tudi primerjamo z našim delom in eventualne pomanjkljivosti temeljito odpravljamo z vso odgovornostjo.

M. St.

PREMALO POZORNOSTI OBRTI

Izjava podpredsednika Zveze obrtnih zbornic Jugoslavije za »Ljudsko pravico«

Beograjski dopisnik »Ljudske pravice« je zaprosil podpredsednika Zveze obrtnih zbornic Jugoslavije in predsednika Obrtne zbornice Srbije Ilijo Djokovića, naj pove nekaj besed o perečih problemih obrti.

Pospeševanju obrti ni bilo posvečeno dovolj pozornosti — je izjavil podpredsednik Djoković — in prav tako niso bila za to investirana zadostna sredstva. Znano je, da se komunalna in gradbena dejavnost iz dneva v dan čedalje bolj razvijata in da rastejo potrebe po drugih obrtnih dejavnostih in storitvah. Logična posledica tega je, da obrtne storitve ne morejo kritično čedalje večjih potreb. Obrtna proizvodnja ne razpolaga z zadostnimi tehničnimi sredstvi, orodji in stroji. To, kar imamo zdaj, je le 46 % tega, kar bi potrebovali. Zmogljivost strojev je le polovična, ker so iztrošeni in zastareli. Zaradi tega je delovna storilnost v obrtništvu dokaj nizka. Da bi obrti povečali svojo pro-

izvodnjo, v teh pogojih razumljivo zaposlujejo čedalje več delavcev, namesto da bi to dosegli s sodobnimi stroji in orodjem. Kot logična posledica tega naraščajo cene, ki so bile leta 1957 za 13 % višje kot predlanskim.

Razvoj industrije poraja fluktuacijo kvalificiranih in visokokvalificiranih obrtnikov v industriji. Toda fluktuacija, kakršna je zdaj, je mnogo večja od normalne, ker so plače kvalificiranih in visokokvalificiranih obrtnikov nižje od industrijskih, čeprav je treba imeti za kvalifikacijo in visoko kvalifikacijo v obrti dosti več znanja in izobrazbe kot v industriji.

Vprašanje pospeševanja obrti ni samo stvar federacije in republike, marveč predvsem okrajnih ljudskih odborov. Z obrtnimi storitvami so krite predvsem lokalne potrebe. Zato bi morali okraj pri razdeljevanju svojih investicij posvetiti znatno večjo skrb pospeševanju obrti.

Za primer omenjam, da so stroški izgradnje kateregakoli posloja razdeljeni takole: 50 % pa za splošno gradbeništvo, 50 % pa za gradbeno obrt. Pa vendar je na primer v perspektivnem planu Beograda predvideno, da bodo za pospeševanje splošnega gradbeništva investirali 10,4 milijard dinarjev, od tega pa samo pol drugo milijardo za gradbeno obrt. Slednja s tako majhnimi sredstvi nima možnosti, da bi si nabavila sodobno tehnično opremo in orodje. Razen tega bi morali ljudski odbori posvetiti več skrbli ustanavljanju posebnih

obrnih servisov za popravilo naprav in strojev v gospodinjstvu. Vzlic vsem tem težavam pa bo že prav kmalu rešena večina problemov. Republiške obrtne zbornice imajo v načrtu, da bodo v večjih mestih ustanovile centre za vzgojo obrtnih kadrov. Tako bodo imeli okrajni ljudski odbori možnost, da bodo stipendirali določeno število učencev in tako poskrbeli za potrebne kadre obrtnikov — je zaključil podpredsednik Djoković.

N. K.

Edvard Kardelj predlagan za kandidata za Zvezni zbor

Ljubljana, 28. jan. Danes popoldne je bila v veliki sejni dvorani na ljubljanskem magistratu kandidacijska konferenca za predlaganje kandidatov za volitve poslancev v Zvezni zbor. Delegati, ki so jih izvolili zbori volivcev, so soglasno predlagali za kandidata volilnega okraja Ljubljana-Center za Zvezni zbor podpredsednika Zveznega izvršnega sveta tov. Edvarda Kardelja.

Kandidatki za republiškega poslanca

Ljubljana, 28. jan. — Danes popoldne je bila v mali sejni dvorani na Magistratu II. kandidacijska konferenca občine Ljubljana-Center. Zbranim delegatom je spregovoril dr. Heli Modic, potlej pa so predlagali kandidatkinji za republiškega poslanca, in sicer ing. Sonjo Kukovec in ing. Ljudmilo Krese.

Kandidacijska konferenca na Ravnah na Koroškem

Ravne na Kor., 28. jan. — Kandidacijska konferenca na Ravnah na Kor. je predlagala za kandidate za poslance v republiški zbor Adolfa Černeca, Ivana Kobala, in Lada Kukca, znane politične delavce Spodnje Mežiške doline.

V ZAGREBU JE BILA SEJA PREDSEDSTVA STALNE KONFERENCE MEST

Pereča vprašanja

Zagreb, 28. jan. (Tanjug). — Danes se je začela v Zagrebu seja predsedstva Stalne konference mest, ki obravnava poročilo o delu stalnih odborov te organizacije. Na podlagi poročila odborov so na seji sprejeli sklep o glavni temi sestanka Stalne konference mest, ki bo zadnje dni maja v Beogradu.

Dopoldne so na seji obravnavali problem proračuna občin in okrajev ter pereča vprašanja s področja trgovine in stanovanjske izgradnje. Slišati je bilo mnenje, da bi bilo treba težiti za takšnim sistemom proračunske politike, ki bi omogočil ljudskim odborom, da bi svoje dohodke naslonili na lastno gospodarsko moč.

Precej so razpravljali tudi o vprašanju stanovanjske izgradnje. Med drugim so izrazili mnenje, da bi bilo treba za nekaj časa odložiti medmestni dogovor o perečih vprašanjih na tem področju in določiti gladišče o tem, kako naj bi se lotili nalog perspektivnega načrta v stanovanjski izgradnji.

Popoldne je predsedstvo Stalne konference mest obravnavalo poročilo odbora za pravna in organizacijska vprašanja v zvezi z novimi pristojnostmi občinskih ljudskih odborov. Ljudski odbori na občin Banje Luke in Titovega Učica sta že pripravila predloga, ki zajemajo med drugim nekatere vprašanja njune notranje organizacije. Na seji so tudi poročili poročilo odbora za krajevno samoupravo in družbeno upravljanje o vlogi in funkciji predstavljanje in podpredsednikov ljudskih odborov. Razpravljali so tudi o odnosu ljudskega odbora do organov družbenega upravljanja.

O problemih kulturnega in zabavnega življenja v krajevnih skupnostih bodo razpravljali na podlagi poročila odbora za kulturno in zabavno življenje. Za to razpravo je pripravljeno gradivo o sestavi materialnih dejavcev za kulturo, prosveto, fizikulturo in šport v krajevnih skupnostih.

Družbeno upravljanje v kulturnih ustanovah

se zmerom bolj uveljavlja

Beograd, 28. jan. — Tu je bilo danes posvetovanje o organih družbenega upravljanja v gledališčih, založniških in filmskih podjetjih. V razpravi, v kateri so sodelovali upravniki gledališč iz

POPRAVEK

V večerajšnji govor predsednika na VI. kongresu LJM se je vrnila v začetku drugega odstavka v zadnjem stolpcu na prvi strani pomota. Stavki bi se moral pravilno glasniti:

Zato, če so po krivdi nekaterih samopostojnih malomestnikov z anarhističnimi nazorami nastale prva leta v Zvezi komunistov in v naši mladini določene motnje, da naša mladina ni kriva, da v tem obdobju po VI kongresu ZK ni takoj našla svoje poti.

Beograda in drugih krajev Srbije, zastopniki založniških, gledaliških in filmskih svetov, je bilo poudarjeno, da so organi družbenega upravljanja na tem področju afirmirali v svojem dvehletnem delu. Treba se je truditi, da bodo organi družbenega upravljanja dobili tak ugled, da bodo uresničili tisto, kar določa zakon o družbenem upravljanju. Dogaja se na primer, da morajo gledališki sveti temeljito spremeniti proračune svojih ustanov v nenavadno kratkem času, tako da se ne morejo prej niti sestati.

Na posvetovanju je bilo govora tudi o posebnem delu filmskih svetov ter je bila sročena misel, da bi bilo koristno izdelati poseben pravilnik za delo takih svetov. V Zagrebu namerava-

jo prihodnji mesec prirediti posvetovanje, na katerem bi razpravljali o izkušnjah svetov filmskih podjetij. Člani založniških svetov so bili mnenja, da bi moral biti založniški svet bolj povezan s splošnim delom podjetja, kot je bilo to v prejšnjih knjižnih svetih.

Poudarili so tudi, da bodo založniška podjetja dobro delala, če jim bodo v pomoč takšni organi družbenega upravljanja, ki jih pri založniški politiki predvsem vodi načelo kvalitete književnega dela. Izraženo je bilo tudi mnenje, da bi bilo koristno kdaj pa kdaj imeti širše sestanke predstavnikov svetov po različnih panogah kulturne dejavnosti, načenjati probleme in prisluhniti mnenju javnosti.

MNENJA — KRITIKA — POLEMIKA

NOVI PREDLOGI kako dobiti zobozdravstveni kader

Naša polemika o pomanjkanju zobozdravstvenih delavcev v Sloveniji in o možnosti, kako čimprej vsaj delno izpolniti vrzeli v vrstah tega kadra, je naletela na precejšen odmev. Tako je obravnavala ta problem tudi sekcija zobotehnikov, ki deluje v okviru Društva zobozdravstvenih delavcev. Vsekakor je vredno, da izve za njeno mnenje tudi širša javnost, saj so člani sekcije povedali nekaj prav zanimivih stvari v zvezi z ustanovitvijo dentistične šole.

ZOBOZDRAVNIKOV ZMEROM MANJ, ZOBOTEHNIKOV PA ZMEROM VEČ

Število zobotehnikov je v Sloveniji zdaj izravnanost s številom zobozdravstvenih terapevtov. Če računamo, da se v zobotehnični šoli usposobi vsako leto 25 do 30 novih zobotehnikov, medtem ko moramo računati, da bo veliko dentistov in stomatologov v prihodnjih letih odšlo v pokoj, bo nujno nastalo že v bližnji bodočnosti precejšnje nesorazmerje med obema profiloma zobozdravstvenih delavcev. To tembolj, ker zaključijo študij na Stomatološki fakulteti vsako leto zelo malo mladih stomatologov.

Prav zaradi tega se zlasti starejši zobotehnik z deset in še večletno prakso zelo zavzemajo za dentistično šolo. Moramo jim priznati, da glede na njihovo prakso v zobotehnični izpolnjujejo pogoje za vpis v dentistično šolo prav v toliki meri, kot so jih izpolnjevali dentisti, ki so se še pred vojno usposobili za svoj poklic. Takoj po

ZA SOLO BI NE POTREBOVALI NOVEGA POSLOPIJA

Kar se tiče pomislekov, da ni denarja za novogradnjo poslopija za dentistično šolo, pa v sekciji menijo, da taka šola nove stavbe niti ne potrebuje. Niti pred vojno niti po njej dentistična šola ni imela svojega poslopija in prav tako bi si tudi sedaj lahko pomagali s tremi, štirimi zaslonimi prostori, ki pa jih v Ljubljani prav gotovo ne bi bilo tako težko dobiti, zlasti še, ker misel na ustanovitve dentistične šole podpira Zavod za socialno zavarovanje OLO Ljubljana in tudi predsednik okrajnega odbora.

Kolikor bi bilo tako stališče sprejem-

ljivo, bi torej ne bilo treba dolga leta čakati na kadre, ki jih tako nujno potrebujemo. Z zaslonimi prostori pa bi se sploščalo je takrat na terenu močno primanjkovalo še tembolj potrpeti, ker se tudi v sekciji zobotehnične kadra. V sekciji so zobotehnikov strinjajo, da naj bi ta šola ne bila stalna. Tudi oni priznavajo vse prednosti čimvišje kvalificiranim zdravstvenim delavcem in jasno je, da ne bo imelo nobenega smisla, vpisovati slušatelje v dentistično šolo še potem, ko bo Stomatološka fakulteta v stanju vzgojiti vsako leto večje število stomatologov. Dentistična šola naj bi nam pomagala predvsem sedaj, ko je stanje zobozdravstvenih kadrov res za skrbiljuče in ko ne moremo oporekati mnenju, da je bolje imeti dentiste kot neobene zobozdravstvenih terapevtov. Hkrati bi ta šola tudi omogočila dentistični študij tistim zobotehnikom, ki imajo že velikele prakse, kar zagotavlja, da bo to koliko toliko solidno strokovno podkovan kader, ki bo lahko izpolnil vrzel v sedanjem pomanjkanju zobozdravnikov.

Menimo, da bi bilo prav ta mnenja in predloge premisliti in pretehtati, koliko bi bili sprejemljivi, zlasti še, ker nalaga zakon o razmejitvi privatne in javne zdravstvene službe tudi zobozdravstveni službi precejš-

nje naloge, ki jim ne bo kos, ne da bi prihodnja leta povečala števila zobozdravstvenih delavcev.

Tisti člani sekcije zobotehnikov, ki so hkrati tudi člani republiškega odbora sindikata zdravstvenih delavcev, bodo o teh starih razpravljali tudi v okviru sindikatov.

M. N.

SEJA GLAVNEGA ODBORA SZDL SLOVENIJE

Sporočamo, da bo seja Glavnega odbora Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije dne 31. januarja 1958 ob 10. uri v Klubu ljudskih poslancev LRS v Ljubljani, Puharjeva 13.

Dnevni red:

1. Volitve v zvezno in republiško skupščino
2. Razno

Organizacijski sekretariat SZDL Slovenije

GRŠKA ELEKTROGOSPODARSKA DELEGACIJA V JUGOSLAVIJI

O izgradnji daljnoveoda

Mavrovo do grških elektrarn Agra in Ptolomai

V Beograd je prispela delegacija grške elektrogospodarstva, v kateri so gen. direktor prof. Pezopoulos, njegov namestnik prof. Flambouriaris in višji svetnik Apostolakis. Delegacija razpravlja s predstavniki jugoslovanskega elektrogospodarstva o izgradnji daljnoveoda, ki bi povezoval oba so-

sednja sistema in služil medsebojni pomoči v primeru defektov. Za to zvezo je predvidena trasa od Mavrovega preka Bitolja do grških elektrarn Agra in Ptolomai, ki sta bili pred dvema letoma zgrajeni blizu jugoslovansko-grške meje in ki napolnata energijo Solun.

Za Grčijo bo predviden daljnovod prva zveza s tujnino. Naš elektroenergetski sistem pa je že povezan z avstrijskim in italijanskim in preko njih s celotnim zahodno-evropskim omrežjem, v kratkem pa bo dograjena tudi zveza z Madžarsko.

Po končanih razgovorih bo grška delegacija obiskala tudi Slovenijo, kjer si bo ogledala nekatere elektrarne, tovarne za elektrotehnično opremo in institute.

Vsakodnevna podoba v zdravstveni ambulanti

Bonnenska debata

V svojem dvehletnem vladanju načrt Rapackega prva etapa na je bil kanceler Adenauer redko poti k sporazumu o razorožitvi. Kdaj izpostavljen tako ostri kritiki in k združitvi Nemčije. Socialni tiki in srditimi napadom družbe demokracije in ostala opozicija so ne opozicije, kakor v nedavni nadalje obdobju vlado, da je zunanje politični debati v Zvez- omalovaževala celo tiste sovjet- nem zboru. Socialni demokrati, ske predloge, zlasti iz leta 1951, ki so omogočali svobodne volitve svobodni demokrati in drugi so menda željne dočakali trenutke obratna z njegovo politiko, da je »pripeljal Bonn v zagato«.

Opozicija se ni odpustila vlad- di, da je v usodnih trenutkih mimo parlamenta na svojo roko nastopila na pariškem zasedanju Atlantske zveze, da je negativno odgovorila Bulganinu in zav- nila načrt Rapackega o jedrski demilitarizaciji Srednje Evrope. Kanceler je to čutil in odlagal debato, kolikor je le mogel, ogniti pa se ji ni mogel.

Vladna deklaracija je dala opoziciji še več gradiva, da je na račun Adenauerjeve politike povedala vse tisto, kar ima že dolgo na srcu. Brentano je raz- lagal zastarele koncepcije, ki do- ločajo delovanje bonnske vlade, in sicer: atomsko oborožitev, na- daljnje vztrajanje zahodnih čet na nemškem ozemlju, zavrača- nje sovjetskih predlogov, zav- nitven načrt Rapackega, češ da bi prišli po tej poti do trajne razdelitve Nemčije, ter prepusti- tev sklepa o zgraditvi raketnih oporišč Atlantski zvezi.

Proti tem že dobro znanim razlogom je nastopila opozicija z realističnim obravnavanjem me- narodnih problemov in je doku- mentirano pobijala vladno gle- dišče. Vso bonnsko politiko, ki se naslanja na vojaško silo, je označila za »hojo po robu pre- pada« in stavila konkretne predloge, ki bi deželo obvarovali usodnega padca v prepad. Po mnenju opozicije »bi lahko bil

TURKI PROTI BRITANCEM

Neredi trajajo že dva dni — Več ko 110 ljudi ubitih in ranjenih

Nikosia, 28. jan. (AFP). V tur- škem delu mesta so včeraj nastali hudi neredi, ki so se nadaljevali

Turški okraj v Nikosiji

Čemu je prišel Foster Dulles v Ankaru?

Ankara, 28. jan. (Reuter). Vo- ditelj delegacij dežel Bagdadske zveze so se sestali na tajni seji in govorili o vojaških vprašanjih. Odobrili so poročilo vojaškega od- bora Zveze.

Na poznejši plenarni seji so sprejeli dolgoročne načrte o iz- gradnji strateškega omrežja cest, pristanišč, letališč in radiotelevi- zijskih komunikacij v deželah Bagdadske zveze. Svet je sprejel te načrte na razpravi o poročilu

tudi danes. Izvzveneli so kot pro- test proti britanskemu režimu.

Demonstracije so se začele, kakor hitro se je po mestu raz- širila sicer nepotrjena vest, da sta se Velika Britanija in Turčija sporazumeli o razdelitvi otoka. Turško vodstvo je skrajna neme- ravalo sprožiti manifestacije za takšno ureditev ciprskega vpra- šanja, pozneje pa je prišlo do iz- gredov proti Britancem.

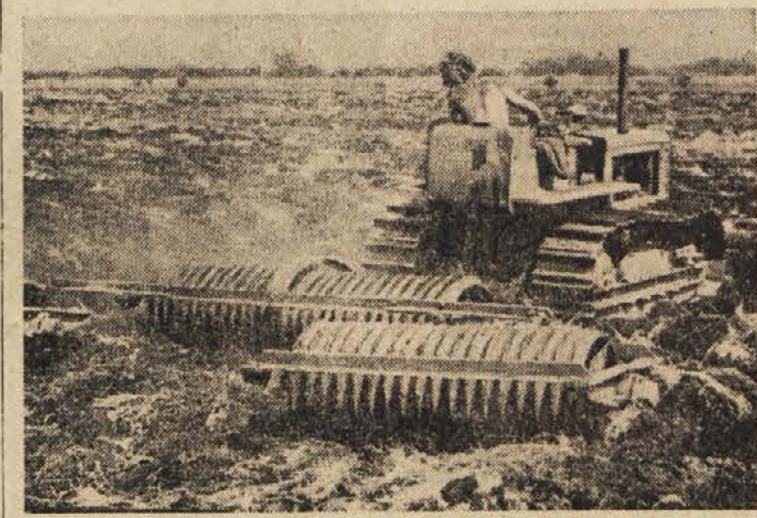
Policiste in britanske vojake, ki so nastopili proti demonstran- tom, so ti obmetavali s kame- njem. Demonstranti so zažgali policijski kamion.

Popoldne so se neredi še stop- njevali. Britanske oblasti so za- to odredile v turškem okraju me- sta policijsko uro, toda tudi po- tem niso mogle obnoviti reda in miru. V srditih spopadih je bilo ranjenih 109 ljudi, med njimi štirideset Britancev. Dva ran- jenca sta umrla. Demonstranti so zažgali tudi manjšo tobačno

tovarno, a so gasilci požar ome- jili.

Danes so Turki znova demon- strirali. Britanske čete so upora- bile s solzivcem polnjene bombe in streljale na demonstrante. Ne- redi so danes nastali tudi v Fa- magusti. V obeh mestih je danes v spopadih padlo pet Turkov. Ne- ki turški voditelj je izjavil, da so padli še trije drugi. Nekaj bri- tanski major in več Turkov je bilo ranjenih.

Blizu vhoda v turški okraj Nikosije so se Turki davi 45 mi- nut borili proti britanskim četam. Neka druga skupina Turkov se je z avtomobilom prebila skozi bri- tanski kordon in nadaljevala vo- žnjo po področju, kjer so oblasti odredile policijsko uro. Britanci so streljali na avto in ga usta- vili. Trije Turki v njem so bili ranjeni. Manjše skupine so se po- tem branile še v stranskih uli- cah okraja ter obmetavale britan- ske patrulje s kamenjem in kri- čale: »Proč z Britanci!« Pri vho- dih v turški del Nikosije so Bri- tanci postavili oklopneke. Policia je danes aretirala 12 demonstnan- tov.

Brana s strojno-traktorske postaje na kolhoznom polju v Ukrajini

DRUGA REFORMA V SOVJETSKEM GOSPODARSTVU

Stroje kolhozom

Reorganizacija kmetijskih strojno-traktorskih postaj

Moskva, 27. jan. (Tanjug). — Reorganizacija strojno-traktorskih postaj, ki jo je nedavno napove- dal prvi sekretar CK KP SZ Hruščev, presojajo tu kot važen ukrep, ki bo prispeval k poveča- nju kmetijske proizvodnje. Ta reorganizacija naj bi imela v kmetijstvu takšno vlogo, kakršno je imela reorganizacija upravlja- nja industrije in gradbeništva v teh dveh panogah. Strokovnjaki menijo, da se bo z izboljšitvijo kmetijskih strojev kolhoznikom povečala delovna storilnost in da bodo potem boljše in po lastnem predurku izkoriščali tehniko v obdelovanju zemlje. To bo nov korak k osamosvojitvi kolhozov, ki so dobili predlanski pravico, da sestavljajo svoje proizvodne

načrte, ki jih višji forumi le še odobravajo.

Partijski in vladni forumi za- trjujejo, da posvečajo kmetijstvu, ki je bilo zelo zaostalo, od konca leta 1953 dalje veliko pozornost. Na plenarnih CK KP SZ so že več let na dnevnem redu razna kmetijska vprašanja, proračunski izdatki za kmetijstvo pa neneho- ma naraščajo.

MANEVRI ATLANTSKE ZVEZE

Bonn, 28. jan. (Reuter). Predstavniki britanske vojske v Bonnu je izjavil, da so se začele v Schleswig-Holsteinu prve skupne taktične vaje oboroženih sil Atlantske zveze na kopnem, ki se jih udeležuje okrog 3200 britanskih, danskih in zahodnonemških vojakov ter oficirjev. Na teh vajah naj bi se med drugim pričeli poveljevanju v angle- štini, ki je uradni jezik v Atlantski zvezi.

Sovjetske pripombe

oh odgovorih zahodnih sil na prvo Bulganinovo pismo

Moskva, 28. jan. (Tanjug). — V svojem današnjem uvodniku objavlja »Izvestja« pripombe k odgovorom zahodnih državnikov na pismo predsednika Bulganina z dne 10. decembra. List beleži, da je sovjetska vlada stavila kon- kretna predloga za ureditev pere- čit mednarodnih vprašanj. Na- men teh predlogov je, doseči zmanjšanje mednarodne napete- sti. Hruščev jih je v svojem go- voru v Minsku pred tednom dni ponovno potrdil.

»Izvestja« ugotavljajo, da je najti v odgovorih zahodnih držav- nikov tudi nekaj pozitivnih strani. Tako izraža zadovoljstvo, da se z njimi predvsem nadaljuje iz- menjava misli, ter omenja kot po- zitivno dejstvo, da so dale vlade ZDA, Velike Britanije in Francije nekatere izjave, ki jih zavezujejo. Številna načeta vprašanja pa so francoski odgovori prezrli. V od- govorih so tudi trditve, ki ute- govorijo privedi v zagato sleherni poskus ureditve mednarodnih vprašanj.

Le Macmillan je v načelu za sporazum o nenapadanju, in to bi nedvomno ugodno vplivalo na perspektivo za doseg sporazuma. Če bi Macmillan do konca vztrajal pri tem, Predsednik Eisenhower pa se zavzema za pripravljalni sestanek zunanjih ministrov kot

pogoj za konferenco predsednikov vlad. Gaillard sodi, da bi morali na sestanku zunanjih ministrov določiti dnevni red konference.

Metodo priprav za takšen se- stanek pojmujemo torej na različ- ne načine. SZ se zavzema za takš- ne razgovore na podlagi miroljub- ne koeksistence, medtem ko pred- sednik Eisenhower ne upošteva sprememb, ki so nastale v zadnjih letih v mednarodnih odnosih. Eisenhower pretirava vlogo ZDA. Bistvo njegovega odgovora tiči v poskusu, da bi obli koristi drugih držav. Eisenhower zavrača številne sovjetske predloge in se pri tem sklicuje na OZN. Položaj v OZN pa je danes ugoden pred- vsem za ZDA.

Ti trije odgovori, zaključujejo »Izvestja«, imajo namen odvrti pozornost ameriške, britanske in francoske javnosti od problemov, ki jih je nakazal Bulganin. No- bene koristi ne bo od tega, če bi že vnaprej, preden bi prišlo do državniškega sestanka, pokazali nezaupanje do partnerjev in bi načelnjaki takna vprašanja, ki jih sploh ni mogoče obravnavati.

Treba je začeti razgovore, po- udarja list, da bi dosegli sporaz- um o tistih vprašanjih, o katerih ga je moč doseči na podlagi, spre- jemljivi za vse. Vprašanje se zdaj postavlja takole: ali bodo vodite- lji vlad za skupno mizo poiskali poti do ublažitve napetosti in ured- itve mednarodnih vprašanj ali pa bo nevarnost atomske in ra- ketne vojne čedalje bolj rasla.

Konvencija z Albanijo o zaščiti rastlin

Beograd, 28. jan. (Tanjug). V Beogradu so danes izmenjali rati- fikacijske listine sporazuma jugo- slovske in albanske vlade o za- ščiti rastlin in boju proti rastlin- skim boleznim in škodljivcem. Sporazum je bil podpisan lani 20. maja v Tirani. Zvezni izvršni svet ga je ratificiral v začetku ok- tobra, Prezidijski albanske Ljudske skupščine pa konec julija. Sporaz- um je začel veljati z današnjim dnevom, ko so bile izmenjane rati- fikacijske listine. Izmenjala sta jih dr. Milan Batoš in albanski poslanik Piro Koči.

ZAMAŠENI VIRI

črnega zlata v alžirski Sahari

V začetku januarja je v alžirsko pri- stanišče Philippeville prispel vlak s prvi- mi 600 tonami nafte iz Sahare za Francijo. Od Tugurta do Philippeville so transport ščitile močne straže padalcev vzdolž vse proge ter strojnična gnezda na cisternskih vagonih. Naslednjega dne so vsi pariški časniki na prvih straneh poročali o tem transportu, nekateri celo pod istim naslo- vom: »Priteklo je črno zlato iz Sahare«.

Sest sto ton bencina potroši Francija v petih petih minutah. Če bodo dela v Sahari nadaljevali s tolikšno naglico kot zdaj, bodo šele čez pol leta dovoz nafte povečali na kakih 1800 ton na dan. Teda- je bodo Francozi vsaj četrte ure na dan lahko vozili s »svojo« nafto.

Slehnemu Francozu je jasno, da so zaloge črnega zlata pod peskom Sahare ogromne. Računajo, da je ondaj najmanj milijarda ton nafte, nekateri pa cenijo te zaloge celo na 2 milijardi. Petroleja v Sa- hari doslej zaradi velikih stroškov niso izkoriščali. Najbogatejša nahajališča nafte so 500 do 1000 km daleč od severnoafriške obale. Temperatura se v teh krajih giblje od -5 do +50 stopinj. V takšnih razmerah je seveda sila težavno graditi in vzdrževati ceste, proge in naftovode. Toda ker je Francija veliko trošila za nafto iz drugih dežel, se je napolnil le odločila za Saharo. Raziskovanja in pripravljalna dela trajajo že vrsto let, opravili pa niso veliko. Zgra- diti so komaj 200 km dolg naftovod z zmog- ljivostjo 600 ton na dan.

Utvare in resnica

Francozi so že od nekdaj pohlepno mo- trili na veliko zaplato na zemljevidih, ki kaže njihove afriške posesti. Sahara je ogromna puščava, ki meri 4 milijone kva- dratnih kilometrov, je komaj nekaj manj

ša od Evrope, v redkih oazah pa je živel doslej onod komaj 2 milijona ljudi.

Ljudje z bujno domišljijo so snovali načrte, kako bi v Saharo napeljali vodo. Po dokaj realnih računih bi lahko potem Sahara prehranila stotine in stotine mili- jonov ljudi.

Francoška akademija znanosti je v 30 letih nagradila načrt o zgraditvi 500 m visokega jezua na zgornjem Kongu, tako da bi del voda te reke speljali po Sahari v Sredozemsko morje. Pripravili so tudi načrte, da bi zgradili jez na Gibraltarju in da bi z morjem preplavili del puščave. Ena novejših zamisli je bila, da bi izkopali nekaj sto metrov globoke vodnjake in čr- palni vodo, ki so jo odkrili v tej globini, izpod razžarjenega peska.

Nedavno so začeli vrtati okrog Hasi Mesauda in Edjela v Sahari. Samo da on- dod niso našli vode, marveč nafto, ki naj bi zdaj napajala milijone motornih vozil, ki drvi po francoskih cestah.

Milijardne zaloge

Dolgoletna raziskovanja so pokazala, da so zaloge črnega zlata pod peskom Sahare ogromne. Računajo, da je ondaj najmanj milijarda ton nafte, nekateri pa cenijo te zaloge celo na 2 milijardi. Petroleja v Sa- hari doslej zaradi velikih stroškov niso izkoriščali. Najbogatejša nahajališča nafte so 500 do 1000 km daleč od severnoafriške obale. Temperatura se v teh krajih giblje od -5 do +50 stopinj. V takšnih razmerah je seveda sila težavno graditi in vzdrževati ceste, proge in naftovode. Toda ker je Francija veliko trošila za nafto iz drugih dežel, se je napolnil le odločila za Saharo. Raziskovanja in pripravljalna dela trajajo že vrsto let, opravili pa niso veliko. Zgra- diti so komaj 200 km dolg naftovod z zmog- ljivostjo 600 ton na dan.

Kdo bo plačal?

London, 27. jan. (Tanjug.) Britansko-ameriška pogajanja za sporazum o raketnih opori- ščih v Veliki Britaniji so za- dela na težave, ker kaže, da Velika Britanija ni priprav- ljena kriti vseh stroškov — okrog 30 milijonov funtov — za zgraditev teh oporišč, kot sta se v načelu dogovorila Eisenhower in Macmillan na lanskem washingtonskem se- stanku.

»Manchester Guardian« sodi, da bo sporazum nemara skle- njen še ta teden, vendar spr- to sedanega britanskega go- spodarskega položaja ni ver- jetno, da bo Velika Britanija privolila v tako velik izdatek.

Prvotni dogovor je določal, da bo Velika Britanija zgra- dila oporišča, ZDA pa bodo dobavile rakete na srednjo daljavo, ki pa jih po mnenju strokovnjakov še ne izdelu- jejo v večjih množinah in jih je pričakovati šele v začetku prihodnjega leta.

Pod pritiskom javnosti in številnih protestov proti gra- ditvi teh oporišč si britanska vlada zdaj prizadeva, da bi dobila za zgraditev oporišč ameriško pomoč v znesku 10 do 20 milijonov funtov.

Sprememba tudi v ljudski fronti na Madžarskem

Budimpešta, 28. jan. (Tanjug). Predsedstvo glavnega sveta Ljud- ske fronte Madžarske je sklenilo razrešiti dolžnosti dosedanjega predsednika Fronte Antala Apra. Za novega predsednika je bil iz- bran član Političnega komiteja Socialistične delavske partije Gyula Kalay.

Zavrneni predlogi Hruščeva

Washington, 28. jan. (AFP). Ameriška vlada odklanja pred- loge, ki jih je dal prvi sekretar CK KP SZ Hruščev v svojem go- voru v Minsku in na sprejemu v indijski veleposlaništvu v Moskvi. V ameriških pooblašče- nih krogih izjavljajo, da je to v duhu ameriškega stališča, ki ga je danes razložil predstavnik ameriškega zunanjega ministr- stva. ZDA, je naglašeno, ne na- sprotno sestanek na najvišji ravni, pač pa žele, da bi bil ta sestanek v pogojih, ki jih je sta- vil Eisenhower v svojem od- govoru na prvo pismo sovjetske- ga premiera Bulganina. Isti krogi pripominjajo, da Hruščev ni od- hoderjem pismu Bulganinu, in izražajo upanje, da bo sovjetska vlada končno zavzela pozitivno in konstruktivno stališče do pred- logov ameriškega predsednika.

D. Simić

Zdravniku je moč zaupati najrazličnejše težave

Od VSEPOVSOD

Trgovska mreža v Sevnici se je izboljšala

Zadnje case je v Sevnici opaziti povečano dejavnost za izboljšanje trgovske mreže. Razen tega, da so odprli komisijko trgovino, so uredili še trgovino z neprekinjenim obratovanjem. Komisijka trgovina je prva tovarna trgovina v spodnjem delu Zavarstva. Pred novim letom pa je v kraju začelo poslovati tudi podjetje »Elektro radio mehanika«, ki popravljata radijske sprejemnike.

Knjige romajo iz rok v roko

Tolminska knjižnica je stopila v novo poslovno leto. Njeni uspehi v lanskem letu, izraženi v številkah, so taksi: izposojenih je bilo 9493 knjig; le-te si je izposodilo 607 čitateljev, izmed katerih je bilo 5629 mladincev, 778 nameštencev, 688 gospodinj in upokoencev, 75 delavcev in 437 knjižničarjev. Lani so pridobili 192 novih članov. Nabavili so 669 novih knjig, večinoma v Tolminski knjižnici. Knjižnica je bila prisiljena nabavljati manj izdovod knjig, ker je imela na razpolago manj sredstev. Bralci so si izposojali več prevodov kakor domačih del.

Na splošno je na Tolminskem zanimanje za knjigo precej veliko. Knjige iz knjižnice romajo tudi v najoddaljenejši vasi. Tako tolminska knjižnica opravlja naloge občinske knjižnice. Dobro bi bilo, da bi si nabavila nekaj knjig, ki bi jih uredila kot potovalno knjižnico. Za knjižnico nima primernega prostora za čitalnico. To bi bilo nujno, ker je v kraju zelo veliko uslužbenec in mladincev, ki nimajo, zlasti v zimskem času, kam zahajati. Zanimanje za knjigo je v Sevnici opaziti povečano dejavnost za izboljšanje trgovske mreže. Razen tega, da so odprli komisijko trgovino, so uredili še trgovino z neprekinjenim obratovanjem. Komisijka trgovina je prva tovarna trgovina v spodnjem delu Zavarstva. Pred novim letom pa je v kraju začelo poslovati tudi podjetje »Elektro radio mehanika«, ki popravljata radijske sprejemnike.

Kar 5 kmetijsko-gospodarskih šol v kranjski občini

Med kmečko mladino je v kranjski občini precej zanimanja za kmetijsko-gospodarske šole. Zdaj deluje v kranjski občini pet omenjenih šol in ena tečajna šola iz Dupelja šol in ena tečajna šola. Šole so nastale v letih 1950-1951, ko je bil v kranjski občini letni praznik učenega kadra. Ker je tam primanjkovalo učenega kadra, so šole nastale v letih 1950-1951, ko je bil v kranjski občini letni praznik učenega kadra. Ker je tam primanjkovalo učenega kadra, so šole nastale v letih 1950-1951, ko je bil v kranjski občini letni praznik učenega kadra.

»RAK MATERNICE«
nov poučni film za naše žene

Oddelek za zdravstveno vzgojo pri Centralnem higienskem zavodu v Ljubljani je ob sodelovanju z medicinsko fakulteto pripravil poučni film »Rak na maternici«, ki so ga začeli predvajati po naši ožji in širši domovini. Film naj pouči naše ženske o nevarnosti raka maternice, glede sodobnih načinov diagnostike in zdravljenja, zlasti pa glede dolžnosti žensk, da sodelujejo z zdravstveno službo v boju proti raku.

Cemu so se naši strokovnjaki odločili prav za film o raku maternice? Ogledajo si nekaj statističnih podatkov iz Onkološkega inštituta v Ljubljani. V letu 1955 je bilo ugotovljenih v LRS 1360 primerov raka pri ženskah. Nadaljnji statistični podatki o tem, na katerih organskih sistemih se rak pojavlja pri ženskah, pa nam povedo, da je povprečno vsak četrty primer raka pri ženskah lokaliziran na maternici, t. j. v letu 1955 skupno 286 primerov. Novi film nam v okviru drugega dokaj pogostega dogodka iz življenja ženske prikaže ustroj roditi in tudi, kako se v njih lahko kaj hitro razvije rak na grlu maternice, ki je pri ženi najpogostejši in najbolj nevaren. Čujemo tudi, da rak ni samo bolezen starih ljudi, temveč da je več kot polovica bolnic mlajših od 60 let. Ugodno pa je, da prihaja komaj tretjina žena v zgodnjem stadiju na zdravljenje, več kot polovica pa v poznem obdobju, ko so že hudo zmanjšane možnosti uspešnega zdravljenja.

Zato seveda v mnogih primerih še zdaleč ni možno izkoristiti vseh sredstev, ki jih ima sodobna medicina za zdravljenje raka. Ta sredstva nam film prav nazorno prikazuje in to vse od operativnega zdravljenja pa do obsevanj z učinkovitimi preparati radija oziroma izotopov. Gre torej za to, da ta učinkovita sredstva v bodoče mnogo bolj izkoristimo. Dejstvo pa je, da že zdaj dosegajo prav lepe uspehe pri zdravljenju raka maternice, saj je celo po triletnem opazovanju brez znakov bolezni nad 90 % zdravljenih primerov prvega stadija.

Zgodnje zdravljenje je razumljivo možno samo v primeru, da se ženi zgodaj postavi diagnoza raka. Prav na področju diagnostike je prikazano v filmu desetletje izredno napredovalo. Tudi to je lepo priporočilo, da si ogledajo ta film, saj jim bo to samo v korist. Po tem, ko si ga ogledajo, naj jim bo to v marsičem odločajoče glede zdravljenja žene.

Film je bil izdelan v domači režiji in sodelujejo pri njem razni drugi tudi naši znani strokovnjaki - ginekologi in onkologi. V filmu nastopajo tudi naši preprosti delovni ljudje, ki so enako pokazali mnogo vnebre pri snemanju filma in prispevali svoj del, da je film tako lepo uspel.

Premiera tega filma bo v četrtek 30. januarja v veliki dvorani Doma sindikatov na Miklošičevi cesti ob pol 8. uri zvečer z uvodnim predavanjem doc. dr. Vita Lavriča.

Zdravniški obisk pri bolnici, na desni dr. Leo Savnik, poleg njega asistent dr. Rado Poljanšek (iz filma »Rak na maternici«)

IZ CELJSKEGA OKRAJA
NOVE REKONSTRUKCIJE
VEČ IZDELKOV

Na območju celjskega okraja je industrijska dejavnost zelo močna in pestra, saj je tu 59 industrijskih podjetij iz 14 proizvodnih panog. To število pa hkrati povzroča gospodarstvenikom nemalo skrbi. Vsa industrijska podjetja so stara, le šostanjska termoelektrarna in Tovarna organskih barvil v Celju sta bili zgrajeni po vojni. Razen premogovnika lignita v Velenju, lesnega podjetja »Savinja« in Tovarne »AERO« v Celju, ostali industrijski obrati niso bili kdove koliko obnovljeni in rekonstruirani. Mimo proizvodnje bo torej v prihodnjih letih osnovna naloga industrijskih podjetij, da na kar najbolj ekonomičen način izvrše potrebne rekonstrukcije proizvodnih obratov. Tako je treba doseči rentabilno povečanje proizvodnje še novih izdelkov za domači trg in izvoz. V celjskem okraju najbolj kliče po rekonstrukciji tekstilna in usnjarska industrija, nadalje industrija gradbenega materiala, lesna in kovinska industrija itd.

IZ KUPA NAJNUJNEJŠIH...

Cinkarna v Celju se že dlje pripravlja na rekonstrukcijo nekaterih obratov, kjer bo mogoče potlej precej povečati proizvodnjo. Za smotnejše izkoriščanje odpadnih plinov bo nujno zgraditi še eno kontaktno napravo za pridobivanje žveplene kisline. Proizvodnja le-te se bi povečala od 23.400 ton na 45.000 ton letno, torej skoraj za sto odstotkov več. S tem v zvezi se bo morala izvršiti tudi rekonstrukcija pražarne. Z rekonstrukcijo oddelka za lito pon se bo proizvodnja le-tega povečala za sto odstotkov, a s tem tudi možnost, da 50 odstotkov letne proizvodnje lito pon izvozimo. Z rekonstrukcijo oddelka za umetni gnoj - superfosfat, ki ga za potrebe našega kmetijstva večinoma še uvažamo, bo mogoče proizvodnjo le-tega povečati od sedanjih 30.000 na 100.000 ton letno. Tudi v valjarni cinka bo treba marsikaj obnoviti, ker bodo potlej lahko izvoz cinkove pločevine še povečali. Razen tega mislijo v Cinkarni tudi na gradnjo obrata za izdelovanje ditana za škropljenje. Ditan nadomesti modro galico in bi tako prihranili letno 3400 ton dragocenega bakra.

IDEALNE MOŽNOSTI ZA RAZŠIRJENO KOOPERACIJO, TODA...

Na področju celjskega okraja je Tovarna emajlirane posode najbolj izrazit kooperant. Marsikatero slovensko podjetje je vezano na usluge TEP, ki pa zaradi 100-odstotnega izkoriščanja kapacitet ne zmoro novih, še večjih naročil kooperantov. Tovarna emajlirane posode dela razne lastne proizvodnje še razne sestavne dele za Agroidus (namakalne naprave), Elma Cr-

nuče (varovalke in elektroopreme), Telekomunikacije (zvočniki), TAM (razni odpreski) itd. Če bi zmogljivost dopuščala, bi omenjena tovarna prešla na proizvodnjo avtomobilskih koles za TAM. Zmogljivost stare emajlirnice je v celoti izkoriščena. Samo za kooperante bi tu lahko letno emajlirali 3000 ton raznih izdelkov, vtem ko sedaj zmoro le 800 ton.

Da bi v prihodnje tu lahko obdržali proizvodnjo na sedanji ravni, bodo nujno morali obnoviti energetske sistem (zamenjava kotlov in transformatorja) ter obnovo elektro peči za emajliranje. Brez večjih rekonstrukcij in nekaterih novogradenj ne bo moč bistveno povečati proizvodnje važnih artiklov za široko potrošnjo in razviti zelo koristne kooperacije. V rekonstrukcije in

novogradnje bo nujno potrebno vložiti kakih 350 milijonov dinarjev.

novogradnje bo nujno potrebno vložiti kakih 350 milijonov dinarjev.

TEKSTILNE TOVARNE IMAJO MNOGO ZAHTEV, A MALO DENARJA

Vseh osem tekstilnih tovarn ima razmeroma iztrošen strojni park ter računajo, da bi v prihodnjih letih obnovili vsaj najnujnejše. V okrajnem merilu je nesmiselno odpirati nove proizvodne obrate. Večina obstoječih tovarn namerava obnoviti pogonske naprave, nadalje Tekstilna tovarna v Preboldu oplemenitnico, Tovarna nogavic v Polzeli kotonske in pletilne stroje (z razširitvijo kapacitet se bo v prihodnjih letih proizvodnja nogavic povečala za več kot dva in pol krat). V Metki - Celje nameravajo urediti čistilnico, barvarno in skladišča, Volna v Laškem razne stroje in obrate, Tekstilna tovarna v Sempetru tkalske stroje, »Juteks« v Zalcu dokončanje predilnice za juto (polovica tkalskih strojev zaradi pomanjkanja jutine preje sedaj stoji ter Tovarna odev v Skofiji vsaj nekaj strojev in zastarele obrate. Mimo tega bo edina konfekcijska tovarna »TOPER« v Celju v naslednjih letih razširila proizvodnjo z nekaterimi rekonstrukcijami in zgraditvijo novih obratov za pletilstvo in prešite odevje.

PREDLOG SINDIKATOV V PRIMORJU

Dopust po prijavljenih delovnih letih

S tem hočejo preprečiti, da ne bi bili prikrajšani pri svojih pravicah tisti številni delavci in uslužbenci v goriškem okraju, ki še niso prejeli delovnih knjižic oziroma nimajo urejene delovne dobe

Na letni skupščini OSS Gorica, ki je bila minulo soboto v Tolminu so mimo drugih vprašanj, ki zanimajo strokovne sindikate obširno razpravljali tudi o skrbi za delovne ljudi. Govorili so o higijensko tehnični zaščiti dela, preiskrbi s toplimi obroki hrane, ukrepih zoper neupravičeno dviganje cen nekaterim vrstam blaga, dalje o problemih kmetijstva, letnem oddihu delovnih ljudi ter o drugih podobnih zadevah, ki smo o njih v zadnjih mesecih že večkrat poročali.

Zanimiv in tehten je predlog skupščine, da bi skladno z novim zakonom o delovnih razmerjih delavcem in uslužbencem podjetij in gospodarskih organizacij določili letne dopuste na podlagi prijavljene delovne dobe. V severnem Primorju namreč še številni delovni ljudje niso prejeli delovnih knjižic oziroma nimajo urejene delovne dobe. Ne gre morda za njihovo malomarnost, temveč za zapleten postopek pri priznavanju delovne dobe, ki je v dobrih meri pogojen s pomanjkljivostmi administrativne službe ustreznega organa Zavoda za socialno zavarovanje v Novi Gorici.

Če bi torej dopuste odmerjali po dejansko priznanih letih zaposlitve, bi mnoge, zlasti starejše delavce močno prikrajšali pri njihovih pravicah. Treba je namreč upoštevati, da ne gre za osamljene primere, saj je goriški okraj glede priznavanja delovne dobe iz znanih razlogov na zadnjem mestu v Sloveniji.

Do konca minulega leta, je posredovalnica za delo, ki je prej opravljala vse dele v zvezi s priznavanjem delovne dobe in izdajo delovnih knjižic, odstopila Zavodu za socialno zavarovanje skupaj 4886 vlog. Od teh so doslej izdali 350 rešitev o priznanju delovne dobe. Postopek je torej zelo počasn, saj en sam referent in ena administrativna začetnica utegneta komaj opravljati tekoče delo.

Ne glede na pobudo sindikatov, je priznavanje delovne dobe v severnem Primorju zelo pereče vprašanje, ki bi ga bilo treba začeti hitreje in bolj učinkovito reševati. Ne samo zato, ker bi bilo treba za rešitev sedanjih vlog zaslišati 20 tisoč prič, ki medtem umirajo, se starajo in izseljujejo, temveč predvsem zato, ker gre za vprašanje, ki zadeva koristi preko tretjine vseh sedaj zaposlenih v goriškem okraju.

Pedagoški seminar za učiteljice gospodinjstva

Nova Gorica, 27. januarja. - Pouk gospodinjstva oziroma gospodarstva je v severnem Primorju že drugo leto obvezen predmet v osemletnih in gimnazijah ter so si gospodinjstvene učiteljice pridobile nekaj dragocenih izkušenj. Letos se samo v goriškem okraju uči ta predmet 3069 šolskih otrok in dijakov. Čas je torej za izmenjavo izkušenj ter proučitev raznih pedagoških vprašanj, ki so pri učenju gospodarstva še posebno važna.

Seminar, ki ga je pripravil Zavod za pospeševanje gospodinjstva v Novi Gorici ter bo trajal šest dni, naj bi bil začetek pedagoškega izpopolnjevanja gospodinjstvenih učiteljic. Začel se je danes in ga obiskuje 18 gojenk; 3 iz koprškega in 15 gospodinjstvenih učiteljic iz goriškega okraja. Predavala bosta prof. Franc Pedčič iz Ljubljane ter profesorica tolminskega učiteljskega Tončka Metelkova.

Seminar za gospodinjstvene učiteljice bodo nadaljevali ter ga izpopolnili z novimi pedagoškimi vprašanji med prihodnjimi šolskimi počitnicami. M. D.

Seminarji o novem pokojninskem zakonu

Okrajni Zavod za socialno zavarovanje in Društvo upokoencev v Novi Gorici bosta v kratkem pripravila več seminarjev, kjer bodo uslužbenci Zavoda navzven seznanili z glavnimi določili novega pokojninskega zakona. Na seminarje bodo povabili upokoence, invalidne ter tudi člane sindikatov in drugih organizacij. Prireditelj jih bodo v Novi Gorici, Tolminu, Idriji, Ajdovščini, Bovecu in morda še kje v goriškem okraju. M. D.

O petletnem perspektivnem načrtu

je živahno razpravljal Delavski svet rudnika Mežica - Osnovna naloga: obdržati proizvodnjo rafiniranega svinca in svinčenih proizvodov na enaki višini, kot je bila doslej, čeprav ruda vsebuje manj svinca

Cena cinkovega koncentrata se zmerom pada, zato je delavski svet rudnikov Mežica na zadnjem zasedanju sklenil zaradi nerentabilnosti opustiti vse odkope z nerentabilnim procentom cinkove izkopenine. Ob tej priložnosti je sklepal tudi o izgradnji centralnega samskega doma, o gradnji avtobusnih čakalnic v Crni, Zerjavu in Mežici (rudniki prevzamejo polovico stroškov, polovico pa obč. ljudski odbor Crna). Podprl bo tudi gradnjo podstrešnih stanovanj, gasilске doma v Mežici in orodjarne v Zerjavu in nabavo načrtov za omenjene objekte.

Posebno živahna razprava se je razvila o predlogu petletnega perspektivnega plana. Osnovna planska zadolžitve je, da bodo obdržali proizvodnjo rafiniranega svinca in svinčenih proizvodov na višini 13.300 ton, čeprav svinčeno-cinkova izkopenina vsebuje manj kovine. Izkopenina pa bo leta 1961 dosegla 541.000 ton.

Izboljšanje tehnološkega postopka za doseg čim boljših kon-

centratov in izboljšanje izplenov bodo posvetili veliko pozornost. Dokončno želijo proučiti vprašanje možnosti flotiranja in pridobivanja cinkove oksidne kovine, ki je šla doslej v izgubo v jalo-

vinških odtokih; v zvezi s tem predvidevajo izgradnjo objekta za pridobivanje oksidnega cinka.

V toplotnici bodo še naprej proučevali pridobivanje cinka in kadmija iz svinčne poletine. Rudniku bo treba novih, bogatejših rezerv. Zato želijo pospešeno nadaljevati izgraditev vodnega rova, tako da bi bil gotov leta 1960, potrebna bo pa tudi prestavitve črpalne postaje od 15. na 18. obzorje. Predvidevajo še več gradenj: kopalnice na Glančniku in v Zerjavu, novo trafo-postajo v Zerjavu in osrednje skladišče potrošnega materiala in rezervnih delov. Finančna sredstva za do-

vršitev objektov, novogradnje in rekonstrukcije bodo črpali iz amortizacijskega sklada podjetja, rudarsko raziskovalna dela bodo financirali iz sklada za pospeševanje rudnega bogastva.

Med drugimi vrstami potrošniškega blaga pa pokažimo še primer, ki je prav tako popolnoma nerazumljiv. V Portorožu, ki je 3 km od Pirana, izdeluje obrtno čevljarstvo podjetje čevlje. Če te čevlje kupite potem v Piranu, ugotovite, da je trgovina nanje naložila celih 26 odstotkov marže! Tako stanejo čevlji samo za tegadel, da so prišli iz Portoroža v Piran, skoraj čez tisočaka več. Pa še nekaj besed o cvetici. Medtem ko so jo pridelovalci prodajali po 15 do 20 dinarjev ali celo nižje, je v trgovski mreži v Piranu stala 46 do 50 din, medtem ko je bila v Kopru precej cenejša.

Z dobrim družbenim upravljanjem potrošniških svetov bi bilo mogoče marsikaj ne samo ugotoviti, zakaj da je tako, ampak tudi marsikaj popraviti. O tem ni nobenega dvoma!

Kako je pravzaprav s cenami v naši trgovini, si potrošniki še lep čas ne bodo popolnoma na jasnem. Resda jih te cene vznemirjajo in spravljajo v slabo voljo, da potlej vsevprikritizirajo trgovino. Toda vprašanje je, kje in za kaj je kritika umestna in upravičena in kje ni upravičena. Stvari je treba poznati. In potrošniki imajo naravnost na stežaj odprta vrata, skozi katera bi mogli vso to nevoljo okoli cen spoznati čisto jasno in do kraja. Potrošniške svete kajpada! Dve, tri leta so že minila, ko so dobili potrošniško možnost zelo vplivnega družbenega upravljanja v trgovini. In vendar je tako malo primerov, kjer bi se potrošniki te možnosti poslužili, malo primerov, kjer bi ob pomoči potrošniških svetov začeli odločneje posegati v vse tisto, čemur z eno besedo pravimo trgovina.

To velja tudi za Piran. Kjer potrošniki razen drugih pritožb posebno opozarjajo na obšutno razliko v cenah, ki veljajo v različnih krajih. V tej nevolji se doslej potrošniški sveti še niso izkazali. Sami potrošniki si pa na svojo roko, kot se reče, ne morejo pomagati, razen da na problem opozarjajo in se vprašujejo, kako je ta in ta stvar sploh mogoča. Ko bodo v Piranu začeli posegati v trgovino potrošniški sveti, bo seveda neprimerno lažje priti stvarem do dna - odkriti, v katerem grmu tiči zajec. Potem seveda ne bo več težava najti zdravila za bolezen. Zdaj pa vsaj pokažimo nerazumljive razlike, ki veljajo v cenah. Morda pa bo trgovina sama povedala, zakaj je tako?

Za vsakogar je razumljivo, da prometna razdalja neogibno ustvarja določene razlike v cenah. Toda kadar gre za nekaj kilometrov in za tolikšne razlike v cenah, potem stvar preprosto ni več razumljiva. Najprej: zakaj je v Piranu moka 6g za dva dinarja dražja kot v Kopru? Toda navedimo nekaj primerov cen, ki so si tako različne v Piranu in Kopru. Prva številka velja za Piran, druga za Koper. Riž v Piranu 290, v Kopru 260. Bučno olje 550, (K. 500), slanina 610, (K. 520), pralni prašek »Rilo« 110, (K. 105), poper 2900, (K. 2600), kava 2850, (K. 2600), krompir 18, (K. 12-15) itd. Razlika, ki jo kažejo te številke, nikakor ne more veljati zastran prometne oddaljenosti med Koprom in Piranom, ki znaša 20 km. To je vsakomur jasno. In če je tako, ali bi potem po pravici ne mogli vprašati: ali v piranski trgovini se zmeraj ne velja prehuda težnja po dobičku?

Med drugimi vrstami potrošniškega blaga pa pokažimo še primer, ki je prav tako popolnoma nerazumljiv. V Portorožu, ki je 3 km od Pirana, izdeluje obrtno čevljarstvo podjetje čevlje. Če te čevlje kupite potem v Piranu, ugotovite, da je trgovina nanje naložila celih 26 odstotkov marže! Tako stanejo čevlji samo za tegadel, da so prišli iz Portoroža v Piran, skoraj čez tisočaka več. Pa še nekaj besed o cvetici. Medtem ko so jo pridelovalci prodajali po 15 do 20 dinarjev ali celo nižje, je v trgovski mreži v Piranu stala 46 do 50 din, medtem ko je bila v Kopru precej cenejša.

Z dobrim družbenim upravljanjem potrošniških svetov bi bilo mogoče marsikaj ne samo ugotoviti, zakaj da je tako, ampak tudi marsikaj popraviti. O tem ni nobenega dvoma!

Kako je pravzaprav s cenami v naši trgovini, si potrošniki še lep čas ne bodo popolnoma na jasnem. Resda jih te cene vznemirjajo in spravljajo v slabo voljo, da potlej vsevprikritizirajo trgovino. Toda vprašanje je, kje in za kaj je kritika umestna in upravičena in kje ni upravičena. Stvari je treba poznati. In potrošniki imajo naravnost na stežaj odprta vrata, skozi katera bi mogli vso to nevoljo okoli cen spoznati čisto jasno in do kraja. Potrošniške svete kajpada! Dve, tri leta so že minila, ko so dobili potrošniško možnost zelo vplivnega družbenega upravljanja v trgovini. In vendar je tako malo primerov, kjer bi se potrošniki te možnosti poslužili, malo primerov, kjer bi ob pomoči potrošniških svetov začeli odločneje posegati v vse tisto, čemur z eno besedo pravimo trgovina.

To velja tudi za Piran. Kjer potrošniki razen drugih pritožb posebno opozarjajo na obšutno razliko v cenah, ki veljajo v različnih krajih. V tej nevolji se doslej potrošniški sveti še niso izkazali. Sami potrošniki si pa na svojo roko, kot se reče, ne morejo pomagati, razen da na problem opozarjajo in se vprašujejo, kako je ta in ta stvar sploh mogoča. Ko bodo v Piranu začeli posegati v trgovino potrošniški sveti, bo seveda neprimerno lažje priti stvarem do dna - odkriti, v katerem grmu tiči zajec. Potem seveda ne bo več težava najti zdravila za bolezen. Zdaj pa vsaj pokažimo nerazumljive razlike, ki veljajo v cenah. Morda pa bo trgovina sama povedala, zakaj je tako?

Za vsakogar je razumljivo, da prometna razdalja neogibno ustvarja določene razlike v cenah. Toda kadar gre za nekaj kilometrov in za tolikšne razlike v cenah, potem stvar preprosto ni več razumljiva. Najprej: zakaj je v Piranu moka 6g za dva dinarja dražja kot v Kopru? Toda navedimo nekaj primerov cen, ki so si tako različne v Piranu in Kopru. Prva številka velja za Piran, druga za Koper. Riž v Piranu 290, v Kopru 260. Bučno olje 550, (K. 500), slanina 610, (K. 520), pralni prašek »Rilo« 110, (K. 105), poper 2900, (K. 2600), kava 2850, (K. 2600), krompir 18, (K. 12-15) itd. Razlika, ki jo kažejo te številke, nikakor ne more veljati zastran prometne oddaljenosti med Koprom in Piranom, ki znaša 20 km. To je vsakomur jasno. In če je tako, ali bi potem po pravici ne mogli vprašati: ali v piranski trgovini se zmeraj ne velja prehuda težnja po dobičku?

Med drugimi vrstami potrošniškega blaga pa pokažimo še primer, ki je prav tako popolnoma nerazumljiv. V Portorožu, ki je 3 km od Pirana, izdeluje obrtno čevljarstvo podjetje čevlje. Če te čevlje kupite potem v Piranu, ugotovite, da je trgovina nanje naložila celih 26 odstotkov marže! Tako stanejo čevlji samo za tegadel, da so prišli iz Portoroža v Piran, skoraj čez tisočaka več. Pa še nekaj besed o cvetici. Medtem ko so jo pridelovalci prodajali po 15 do 20 dinarjev ali celo nižje, je v trgovski mreži v Piranu stala 46 do 50 din, medtem ko je bila v Kopru precej cenejša.

Z dobrim družbenim upravljanjem potrošniških svetov bi bilo mogoče marsikaj ne samo ugotoviti, zakaj da je tako, ampak tudi marsikaj popraviti. O tem ni nobenega dvoma!

Kako je pravzaprav s cenami v naši trgovini, si potrošniki še lep čas ne bodo popolnoma na jasnem. Resda jih te cene vznemirjajo in spravljajo v slabo voljo, da potlej vsevprikritizirajo trgovino. Toda vprašanje je, kje in za kaj je kritika umestna in upravičena in kje ni upravičena. Stvari je treba poznati. In potrošniki imajo naravnost na stežaj odprta vrata, skozi katera bi mogli vso to nevoljo okoli cen spoznati čisto jasno in do kraja. Potrošniške svete kajpada! Dve, tri leta so že minila, ko so dobili potrošniško možnost zelo vplivnega družbenega upravljanja v trgovini. In vendar je tako malo primerov, kjer bi se potrošniki te možnosti poslužili, malo primerov, kjer bi ob pomoči potrošniških svetov začeli odločneje posegati v vse tisto, čemur z eno besedo pravimo trgovina.

To velja tudi za Piran. Kjer potrošniki razen drugih pritožb posebno opozarjajo na obšutno razliko v cenah, ki veljajo v različnih krajih. V tej nevolji se doslej potrošniški sveti še niso izkazali. Sami potrošniki si pa na svojo roko, kot se reče, ne morejo pomagati, razen da na problem opozarjajo in se vprašujejo, kako je ta in ta stvar sploh mogoča. Ko bodo v Piranu začeli posegati v trgovino potrošniški sveti, bo seveda neprimerno lažje priti stvarem do dna - odkriti, v katerem grmu tiči zajec. Potem seveda ne bo več težava najti zdravila za bolezen. Zdaj pa vsaj pokažimo nerazumljive razlike, ki veljajo v cenah. Morda pa bo trgovina sama povedala, zakaj je tako?

Za vsakogar je razumljivo, da prometna razdalja neogibno ustvarja določene razlike v cenah. Toda kadar gre za nekaj kilometrov in za tolikšne razlike v cenah, potem stvar preprosto ni več razumljiva. Najprej: zakaj je v Piranu moka 6g za dva dinarja dražja kot v Kopru? Toda navedimo nekaj primerov cen, ki so si tako različne v Piranu in Kopru. Prva številka velja za Piran, druga za Koper. Riž v Piranu 290, v Kopru 260. Bučno olje 550, (K. 500), slanina 610, (K. 520), pralni prašek »Rilo« 110, (K. 105), poper 2900, (K. 2600), kava 2850, (K. 2600), krompir 18, (K. 12-15) itd. Razlika, ki jo kažejo te številke, nikakor ne more veljati zastran prometne oddaljenosti med Koprom in Piranom, ki znaša 20 km. To je vsakomur jasno. In če je tako, ali bi potem po pravici ne mogli vprašati: ali v piranski trgovini se zmeraj ne velja prehuda težnja po dobičku?

Med drugimi vrstami potrošniškega blaga pa pokažimo še primer, ki je prav tako popolnoma nerazumljiv. V Portorožu, ki je 3 km od Pirana, izdeluje obrtno čevljarstvo podjetje čevlje. Če te čevlje kupite potem v Piranu, ugotovite, da je trgovina nanje naložila celih 26 odstotkov marže! Tako stanejo čevlji samo za tegadel, da so prišli iz Portoroža v Piran, skoraj čez tisočaka več. Pa še nekaj besed o cvetici. Medtem ko so jo pridelovalci prodajali po 15 do 20 dinarjev ali celo nižje, je v trgovski mreži v Piranu stala 46 do 50 din, medtem ko je bila v Kopru precej cenejša.

Z dobrim družbenim upravljanjem potrošniških svetov bi bilo mogoče marsikaj ne samo ugotoviti, zakaj da je tako, ampak tudi marsikaj popraviti. O tem ni nobenega dvoma!

Kako je pravzaprav s cenami v naši trgovini, si potrošniki še lep čas ne bodo popolnoma na jasnem. Resda jih te cene vznemirjajo in spravljajo v slabo voljo, da potlej vsevprikritizirajo trgovino. Toda vprašanje je, kje in za kaj je kritika umestna in upravičena in kje ni upravičena. Stvari je treba poznati. In potrošniki imajo naravnost na stežaj odprta vrata, skozi katera bi mogli vso to nevoljo okoli cen spoznati čisto jasno in do kraja. Potrošniške svete kajpada! Dve, tri leta so že minila, ko so dobili potrošniško možnost zelo vplivnega družbenega upravljanja v trgovini. In vendar je tako malo primerov, kjer bi se potrošniki te možnosti poslužili, malo primerov, kjer bi ob pomoči potrošniških svetov začeli odločneje posegati v vse tisto, čemur z eno besedo pravimo trgovina.

To velja tudi za Piran. Kjer potrošniki razen drugih pritožb posebno opozarjajo na obšutno razliko v cenah, ki veljajo v različnih krajih. V tej nevolji se doslej potrošniški sveti še niso izkazali. Sami potrošniki si pa na svojo roko, kot se reče, ne morejo pomagati, razen da na problem opozarjajo in se vprašujejo, kako je ta in ta stvar sploh mogoča. Ko bodo v Piranu začeli posegati v trgovino potrošniški sveti, bo seveda neprimerno lažje priti stvarem do dna - odkriti, v katerem grmu tiči zajec. Potem seveda ne bo več težava najti zdravila za bolezen. Zdaj pa vsaj pokažimo nerazumljive razlike, ki veljajo v cenah. Morda pa bo trgovina sama povedala, zakaj je tako?

Za vsakogar je razumljivo, da prometna razdalja neogibno ustvarja določene razlike v cenah. Toda kadar gre za nekaj kilometrov in za tolikšne razlike v cenah, potem stvar preprosto ni več razumljiva. Najprej: zakaj je v Piranu moka 6g za dva dinarja dražja kot v Kopru? Toda navedimo nekaj primerov cen, ki so si tako različne v Piranu in Kopru. Prva številka velja za Piran, druga za Koper. Riž v Piranu 290, v Kopru 260. Bučno olje 550, (K. 500), slanina 610, (K. 520), pralni prašek »Rilo« 110, (K. 105), poper 2900, (K. 2600), kava 2850, (K. 2600), krompir 18, (K. 12-15) itd. Razlika, ki jo kažejo te številke, nikakor ne more veljati zastran prometne oddaljenosti med Koprom in Piranom, ki znaša

ODBOJKA IN NAMIZNI TENIS NA RAVNAH

Šport delavske mladine

V obeh panogah so dosegli kvaliteto »zvezne« ravni

Lanska sezona je bila za ravenke odbojkarje zelo uspešna. Lani je namreč fužinarji prvič sodelovali v zvezni ligi, kjer pa zaradi objektivnih težav in pomanjkanja rutine moštva ni uspelo, da bi se letos igralo v družbi najboljših. Pri nekaterih moštvi nastopi v takih primerih malodušje. Tega pa pri fužinarju ni bilo. Nasprotno funkcionarji in igralci so ubrali pravilno pot: takoj po prvenstvu so začeli z rednimi treningi, nekoliko pomladili ekipo začetek prvenstvenih tekem pa pričakujejo z optimizmom.

Znanemu ravenkemu športnemu delavcu tovarišu Mihelcu sem zastavil nekaj vprašanj.

»Kakšno je zanimanje za odbojko?«
»Na Ravnah in v okolici je zanimanje izredno veliko, saj k redni vadbi prihaja tudi nad 80 odbojkarjev in odbojkaric. To število bi pozimi še naraslo, če ne bi bila edina telovadnica zasedena.«

»Kako se pripravljajo člansko moštvo na letošnja tekmovanja?«

»Ker je polovica moštva v Ljubljani, polovica pa na Ravnah je skupen trening precej onemogočen. Kljub temu, pa obe »polovici« redno trenirata. Ljubljanske študente vodi igralec Ante Kolovčič, domačine pa bivši igralec mariborskega Branika Filipčič. Poleg same tehnike igralci na treningih posvečajo veliko pozornost tudi telesni vzdržljivosti.«

»Kaj pa ostale ekipe?«
»Tudi ženska in mladinska ekipa sta že začeli z rednimi treningi. Posebno mladincev je veliko in smo prisiljeni včasih nekatere odločiti zaradi premajhne telovadnice. Mladince trenira Tusek, ženske pa Plešej.«

»Ali ste zadovoljni s sistemom tekmovanja?«

»Letos naj bi ponovno nastopili v enotni slovenski ligi. Izvedeli pa smo, da bo ta liga ukinjena in da bodo slovenske ekipe tekmovale v vzhodni in zahodni ligi. Če bo prišlo do tega, bo kvaliteta vse slovenske odbojke občutno padla, pa tudi za ravenske bi bil to močan udarec.«

»Prognozo?«

»Smo optimisti. Osvajali bom naslov republiškega prvaka in tudi v zvezni ligi ne bomo igrali zadnje violine.«

»Problemi, težave...?«

»Mimo pomanjkanja telovadnice in finančnih sredstev je edini problem vprašanje mladinske odbojke. Povsod se poudarja, da je treba mladini posvetiti največ pozornosti. Tega pa pri naših klubih in podvezah ni opaziti! Da bi le napravili korak naprej, predlagamo za mladinske ekipe tekmovanje po li-

Matanovič v Novem mestu

Novo mesto, 28. jan. — Ob koncu svoje turneje po Sloveniji je velemojster Matanovič sinoči odigral v Novem mestu smlutanko proti 40 šahistom. Za nastop znanega velemojstra je bilo v Novem mestu veliko zanimanje. Po šesturnem boju je velemojster Matanovič v 28 partijah zmagal, 8 partij je remiziral in 4 izgubil. Velemojstra so premagali: Škerl, Habram, Klemenčič, Vanovič.

Na nedavnem prvenstvu Zahodne Nemčije je v umetnem drsanju zmagala Ina Bauer. To mlado dekle je pokazalo takšno spretnost in znanje, da so bili vsi prisotni strokovnjaki mnene, da Ina ne bo ostala le pri naslovu zahodnonemške prvakinje, marveč da bo po vsej verjetnosti zmagala tudi na evropskem prvenstvu, ki bo prihodnji mesec v Pragi.

Kasneje sem se samemu sebi čudil, kako mi je moglo priti na misel, da sem ponudil cigaro temu bogatemu strokovnjaku za delnice, vrednostne papirje in devize.

»Prav rad jo vzamem,« je rekel Lehman. »Kasneje jo bom prižgal, čeprav mi je zdravnik prepovedal kajenje,« je še dodal in odhitel.

S Tighom sva se napotila proti vходу. Hotela sva zaslišati Rothovo tajnico Magdo Wald. Na veliki črni plošči sva prebrala naslove podjetij. V poslopju je bila petrolejska družba, zastopstvo letalske tovarne, ladijske družbe »Panama« in še vrsta drugih. Vsa ta podjetja je spravil Roth pod svoj vpliv. Ali je ravnal v skladu z zakonom, ali se je spretno izmikal paragrafom, o tem bi lahko povedali marsikaj pravniki, ki so zaposleni v tisti hiši, med vsemi je najbolj slovel Stanley Adams.

Ves ta obsežni aparat je upravljala »Roth Corporation«, družba, ki je imela sedež v tridesetih nadstropjih.

Vrata za eno izmed petdesetih dvigal so se odprla, dvigalo je bilo skoraj v trenutku tako polno, da sva komaj dihala. Nekdo se s hreščim glasom narahlo vznemirilo: »Trinideseto nadstropje!« Glas sem takoj spoznal. Ozrl sem se in ugledal lepo žensko v krznu, ki se je s strani stiskala k meni. Bila je Barbara Taylor, nekdanja Rothova žena.

Na njen diskretni nasmeh nisem reagiral. Ni mi bila simpatična, hkrati pa me je kar srh spreletaval ob misli, da se mi vsiljuje bodoča lastnica tega nebotičnika.

»Daj sliki!« sem zašepetal Tighu. Barbari Taylorjevi pa sem pomolil pod nos sliko človeka s pobarvanimi lasmi.

»Ali ste kje srečali tega tipa?« sem jo vprašal.

»Kdo je to?« mi je odgovorila z vprašanjem.

»Tisti, ki je ustrelil Ireno Smith, ker je mislil,

ga sistem, razen tega bi morala imeti vsaka ekipa, ki tekmuje v slovenski ligi tudi mladince, če že ne mladice. Mariborska podzveza pa bi morala dati več poudarka domačim tekmovanjem kot pa raznim mednarodnim.«

NAJMLAJŠI — NAJBOLJŠI

Namizni tenis je ena najmlajših športnih panog na Ravnah, vendar ga lahko po uspehih sodeč uvrščamo med vodilne. Rezultati, ki so jih lani dosegli namiznoteniški igralci so plod pravilnega dela z mladino. Prav uspehi na republiških in državnih prvenstvih so in bodo vodilo ravenki mladini pri delu.

Zanimanje za namizni tenis je iz leta v leto večje. Že na tekmovalnih listah raznih tekmovanj je vedno več in več tekmovalcev iz Raven, o izredni množnosti pa se lahko prepričamo na samih treningih. Kot so nam na Ravnah povedali je zanimanje tako veliko, da morajo včasih del mladine celo odločiti. Treninzi so v baraki Gradisa, ki je kaj neprimerna za načrtno vadbo. Instruktorji Mlakar, Cesar in Šater imajo zato pri svojem delu z mladino veliko

»Desetorica Slovenije«

V četrtek 30. in petek 31. t. m. bo v Ljubljani spel kvaliteta namiznoteniška prireditev. To bo turnir »desetorice Slovenije«, ki je na sporedu vsako leto. Na njem bodo preizkusili svoje moči najboljši namiznoteniški igralci Slovenije. Sodeč po rezultatih z zvezne turnirja je favorit št. 1 Podobnik, ki pa bo imel resne tekmece v Kernu, Tomažiču, Sedeju in Teranu, v kolikor bo le-ta sodeloval.

Turnir se bo začel v četrtek ob 14. uri v stekleni dvorani Direkcije železnice v Pražakovi ulici.

Šport po svetu

Napad bo vodil Machos

Po zadnjih vesteh iz Budimpešte je videti, da so se Madžari končno le odločili za igralca, ki bo vodil njihov napad na svetovnem nogometnem prvenstvu v Stockholmu. To naj bi bil Ferenc Machos, edini »preživeli« igralec iz nekdanjega slovičnega Honvedovega napada. Trije njegovi bivši tovariši so emigrirali, in sicer Puskas, Kocsis in Czibor, medtem ko je desno krilo Budila prenehal igrati zaradi starosti.

V zvezi s svojo odločitvijo je tehnični komisar madžarske nogometne reprezentance Lajos Baroti dejal: »Hiddegkuti je odličen srednji napadalec. Toda zdaj je žal že prestar in ne bi mogel prenesti tako težke tekmovanje, kakršno bo svetovno prvenstvo. Kar zadeva Machosa je drugače. Ko je sicer igral še v družbi Kocsisa in Puskasa je resda v glavnem samo tekal, toda to je bil zanj najboljši trening.«

težav, ki pa jih skušajo reševati na najboljši način.

Letos bodo člani sicer tekmovali v II. zvezni ligi, vendar večjih možnosti za boljši uspeh nimajo. Nasprotno pa bodo, tako namreč izjavljajo, mladinci, mladinke, pionirji in pionirke precej uspešni, v nekaterih disciplinah pa nameravajo osvojiti celo najvišji naslov v državi.

Tekmovanja v bližnji letošnji sezoni na Ravnah: ekipno prvenstvo Slovenije za mladinke in članice (15. do 16. marca), turnir desetorice najboljših slovenskih mladincev (5. do 6. aprila) odprto prvenstvo Koroške (avgusta).

M. M.

NA PRVENSTVU SPLITA V KEGLJANJU

Bolje od svetovnega rekorda

Pred dnevi je bilo v Splitu podzvezno prvenstvo v kegljanju, na katerem so člani kegljarskega kluba »Polet« proti pričakovanju dosegli dva državna rekorda in hkrati tudi dva najboljša rezultata na svetu. Tako je moštvo »Polet« v disciplini 6 X 200 lučjav podirilo 5383 kegljev ali povprečno 897 kegljev na tekmovalca. Najboljši posameznik pa je bil Milivoj Ninčević, ki je podiril 1010 kegljev in s tem za 42 kegljev presegal državni rekord in doslej najboljši rezultat na svetu, ki ga je lani dosegel Miro Stržaj iz Ljutomer. Zanimivo je, da je Ninčević v drugih sto lučjav podiril celo 333 kegljev. Ostali posamezniki v moštvo »Polet« pa so dosegli naslednje rezultate: Triva 842, Bego 523, Kocelj 873, D. Ninčević 832, Relc 793.

Beograjski boksarji na cesti

Beograjski boksarji so v letošnji zimski sezoni priredili že več kvalitetnih dvobojev in nastopov, na katerih so sodelovali tudi odlični tuji boksarji, med njimi olimpijski zmagovalec Roman Linca. Vse prireditve so bile v dvorani beograjskega razstavišča. Ne nadoma pa so boksarji ostali brez primerne dvorane, kajti njihove prireditve si je ogledalo od 7000 do 10.000 gledalcev. Uprava sejma je namreč dala v najem ogromno dvorano, ki so bile v njej tudi športne prireditve, avtobusnemu podjetju za 2 milijona dinarjev mesečno, tako da bo sedaj v dvorani garaža. Tako so beograjski boksarji ostali pravzaprav na cesti, kajti toliko denarja pač ne morejo spraviti skupaj za najemnino dvorane.

Ta vest je vsekakor presenetila kegljarske kroge. Gre za rekord tekmovalca, ki je tokrat privrkat nastopil na javnem tekmovanju. Prav tako pa tudi moštvo »Polet« v prejšnjih tekmovanjih ni doseglo vidnejših uspehov. Zato se postavlja vprašanje, če so bili na tem tekmovanju izpolnjeni res vsi pogoji za priznanje novega državnega rekorda. Kot je znano je kegljišče Zeleničarja v Splitu registrirano in grajeno po predpisih, vendar pa je vprašanje, kakšni so bili keglji in krogle na tem tekmovanju, kakor tudi kakšne so bile ostale okoliščine. Vsekakor bo o tem dokončno določala Zveza kegljarskih športov Jugoslavije, ki se ni prejela podrobnih poročil s tekmovanja v Splitu.

smejala. Vsakršno pisanje o tem in tudi prave se niso zdale prave preveč resne. Toda, kakor je videti, so lastniki pariske »Palais de Sports« prišli letošnje zimo v veliko krizo in so se svojega prvotnega namena lotili povsem resno. Z nečim je vendar treba zasluziti, dvoboj Lol — Humez pa v Evropi ne bi bil nič manj privlačen, kot je denimo v Ameriki dvoboj Patterson — Rademacher. Res da se bosta v Ameriki sestala olimpijski zmagovalec in svetovni profesionalni prvak, toda če je tam tako, zakaj se ne bi v Evropi srečala prvaka lahke in srednje kategorije.

SVET AGRONOMSKE
FAKULTETE
v Novem Sadu
razpisuje
NATEČAJ za

predavatelja asistente

v nazivu: docent za zoologijo

za predmete: specialno poljedelstvo, splošno poljedelstvo, specialna živinoreja, oplemenitenje rastlin in semenarstvo, genetika, ekonomska politika v kmetijstvu, vinogradništvo in vinarstvo, sadjarstvo in predelava sadja, mlekarstvo, vrtnarstvo, statistika, kalkulacija in knjigovodstvo ter organizacija kmetijske proizvodnje.

Prijave s prilogi (diploma, seznam del, pri zaposlenih tudi dovoljenje ustanove) je treba poslati Sekretariatu fakultete v tridesetih dneh od objave tega natečaja. Prijave je treba kolkovati s 30 din, priloge pa s 25 din.

428

PROGE v Badga- steinu

Tole so proge, po katerih bodo tekmovali za svetovno prvenstvo v alpskem smučanju. Prireditev se bo začela 1. februarja zvečer, ko jo bo otvoril avstrijski prosvetni minister Heinrich Drimmel. Zaključku prvenstva 9. februarja bo prisostvoval tudi drž. predsednik Adolf Schärf. 2. febr. bo slalom za moške, 3. febr. slalom za ženske, 5. febr. moški veleslalom, 6. febr. smuk za ženske, 8. febr. veleslalom za ženske in 9. februarja smuk za moške.

ZDRAVSTVENI DOM RADOVLJICA

razpisuje naslednja delovna mesta za:

medicinsko sestro

za Dispanzer za žene v Radovljici

bolničarko

za Dispanzer za žene v Radovljici

medicinsko sestro

za splošno ambulantno v Radovljici, za delo v ambulantni in laboratoriju

POGOJI: za medicinske sestre višja ali srednja šola za medicinske sestre; za bolničarko — bolničarska šola ter znanje pisarniških del v ambulanti.

Pravilno kolkovane prošnje s kratkim življenjepisom dostavite na Zdravstveni dom — uprava Radovljica.

UPRAVA ZA CESTE OLO CELJE

razpisuje

prosto delovno mesto za

gradbenega tehnika

za nizke gradnje

POGOJI: najmanj 10 letna praksa in pooblastilo za izvajanje in projektiranje nizkih gradenj.

Plača po Uredbi o javnih uslužbenih. Prošnja za sprejem s priloženim kratkim življenjepisom je treba nasloviti na Upravo za ceste OLO Celje, Jurčičeva ulica 1, poštni predal 123, do 25. februarja 1958.

FRANK HARPER

Newyorške NOCI

26

DETEKTIVSKI ROMAN

da ima pred seboj Kim Aprilovo.

Namrdnila se je in ošabno dvignila glavo: »Zares ga nisem videla, gospod Kelly. Menda vendar ne mislite, da sem kdaj poznala tudi takšne ljudi...«

Njenim besedam nisem verjel. Medtem ko smo bili v restavraciji »Florida«, je Barbara gotovo opazila Ireno Smithovo in je mislila, da je to Kim April. Mogoče je celo ona naročila ti-stemu s pobarvanimi lasmi, naj pride pred restavracijo. Tako sem mislil zato, ker se mi je zdel sleherni človek, s katerim je imel Roth opravka, dovolj pokvarjen, da bi ga lahko osumil kot zločinca.

»Oprostite mi, to je bilo zares neumno vprašanje,« sem ji rekel. »Oprostite!«

Dvigalo se je ustavilo, Barbara Taylor se je spet nasmehnila, nato pa izginila skozi vrata, na katerih je pisalo Stanley Adams.

Stopil sem v telefonsko celico. Poklical sem svojo številko, javila se mi je moja tajnica Mac. Prosil sem jo, naj me zveže z Johnsonom, njemu pa sem naročil, naj pride čimprej in ostane Barbari Taylor za petami.

V avli Rothove družbe je bilo urejeno vse v tistem slogu, ki ga je hotel imeti pokojni predsednik vsepovsod okoli sebe: težka eleganca s perzijskimi preprogami in stilnim pohištvom.

Osvetla gosa, ki je sedela v sprejemnici, je

zbujala spoštovanje, vendar me to ni oviralo, da je ne bi osorno odgovoril: »Kje je miss Wald?«

»Ali ste prijavljeni?«

»Meni ni potrebna prijava...«

»O, gospoda sta gotovo od policije,« je rekla osivela dama in vstala. »Takoj vaju bom prijavila gospodični Waldovi.«

»Ni treba,« je rekel Tight in že pritnil na kljuko.

Bila sva presenečena, ker sva se znašla v skoraj povsem temni sobi. Roletе so bile spuščene, zavese zagnjene, videla sva le obrise pisalne mize, za katero je nekoč sedel Roth. Zdal je sedela za tisto pisalno mizo ženska. Ženska s kratko ostrizenimi, platinasto svetlimi lasmi in z naočniki, ženska s hripavim moškim glasom...

»Naročila sem, da me ne sme nihče motiti.«

»O tem bom že sam odločil.« Moj glas je bil zelo grob, ona pa je udarila s pestjo po mizi.

»Ze tisočkrat sem vam povedala, da ne vem, koga je Roth pričakoval ob treh po polnoči.«

»To nas zdaj ne zanima,« sem rekel, potem pa sva s Tighom stopila vsak k svojemu oknu, roletī sta druga za drugo dvignili kvišku. Dnevna svetloba je prodrla v sobo, slike, knjige, z usnjem obloženo pohištvo in preproge so dobivale jasne obrise. Svetloba je iztrgala iz sence tudi Magdo Waldovo.

»Vstanite,« sem ji ukazal.

»Izginite od tod!« mi je odgovorila. Magda Wald je tehtala gotovo devetdeset kilogramov. Pograbil sem jo za vrat in jo prisilil, da je vstala. Tight pa je izmaknil stol izpod nje. Prav nič gentlemansko nisva ravnala z njo. Razjezila se je, pa ni bilo pomoči. Potegnil sem jo k oknu in ji tik ob okenski šipi pogledal v obraz.

Z globokim sovraštvom me je osinil njen pogled. V močni dnevni svetlobi je bil njen obraz gled. Z debelo namazanimi ustnicami se bolj surov. Bil je obraz ženske, ki je sposobna brniti človeka, čeprav se ne more več braniti.

»Zadnjič sem vas videl v stanovanju Kim Aprilove. Bili ste skupaj z rokojemcem Reapinom.«

»Ne vem, o čem govorite,« je rekla.

»Spodaj pred hišo je čakal moški, ki se imenuje George Tew. Sedel je v črnem »Oldsmobileu,« sem ji vrgel v obraz, ona pa je porogljivo premaknila karmirsko rdeče ustnice:

»Ali lahko dokažete?«

Nikoli nisem dovolil, da bi se kdo vedel tako, kadar sem iskal in zbiral dokaze. Zgrabil sem je za roko in ji jo zvil, da ji je pokalo v sklepih. Tako sem jo držal skoraj minuto, Tight pa je mirno gledal skozi okno proti pristanišču, kjer je prav takrat pristajala »Queen Elisabeth« in je na vso moč trobila.

»Kaj veste o Tegu?« sem jo vprašal in pritnil ob žilo na podviti roki.

Namesto odgovora mi je pljunila v obraz. Brez dokazov, s katerimi bi bil zadovoljen državni tožilec, je nisem mogel aretirati. V stanovanju Kim Aprilove je bilo tisti večer tako temno, da ne bi mogel priseči, da je Magda Wald v resnici z revolverjem streljala vame.

Najprej bo treba najti ta samokres, sem se spomnil.

DNEVNE NOVICE

OBAVA

Inštitut za javno upravo pri Pravni fakulteti v Ljubljani razpisuje ista dva tečaja predavanj, ki bosta v dneh od 17. do 28. februarja v Ljubljani, še v Mariboru. Naslov obeh predavanj je:

a) Glavna vprašanja pri uveljavljanju delovnih razmerij v gospodarstvu. b) Značilnosti uslužbenških razmerij v javni službi.

Oba tečaja bosta imela skupno predavanje, ki bo obravnavalo temeljna načela pri delovnih razmerjih. Poleg tega bo tečaj, ki bo obravnaval glavna vprašanja pri uveljavljanju delovnih razmerij v gospodarstvu, obsegal deset enournih predavanj s tega področja, drugi tečaj pa bo obsegal osem predavanj, ki bodo obravnavali uslužbence v vseh javnih službah. Ta tečaj bo obsegal tudi štiri predavanja, ki bodo obravnavala posebnosti uslužbenških razmerij v posameznih vrstah javne službe, tako v državni službi, na področju zdravstva, socialnega skrbstva in socialnega varstva in končno v javni službi na gospodarskem področju.

Oba tečaja bosta tečaja ločeno v Mariboru v dneh od 24. do 27. februarja t. l. in bosta udeležence zaposlovala vsak dan.

Kdor se želi udeležiti katerega izmed obeh tečajev v Mariboru, naj se prijavi do 8. februarja t. l. pisмено ali usno na Inštitut za javno upravo v Ljubljani, Trg Revolucije 11, tel. 22-564 in v prijavi navede, katerega tečaja se želi udeležiti. Kdor se prijavi, naj sporoči tudi svoj naslov in uslužbeno mesto.

Vsak udeleženec bo pred začetkom tečaja dobil podroben spored predavanj, kjer bodo navedeni predavatelji ter kraj in čas predavanj. Obenem pa bo prejel tudi tečaj predavanj. Potrebne je, da se udeleženci tečaja poprej seznajajo z besedilom ustreznih zakonov.

V zvezi z že razpisanimi tečajema predavanj z naslovom:

a) Glavna vprašanja pri uveljavljanju delovnih razmerij v gospodarstvu. b) Značilnosti uslužbenških razmerij v javni službi.

sporoča Inštitut za javno upravo naslednje:

Tečaja bosta v dneh od 17. do 28. februarja v Ljubljani in od 24. do 27. februarja v Mariboru.

Na tečajih bodo predavali univerzitetni profesorji, sodniki Vrhovnega sodišča, republikanski sekretarji, republikanski in državni organi, ki so priznani strokovnjaki in strokovnjaki na tem področju.

Ker je še tudi pri tečajih, ki bosta v Ljubljani, prostih nekaj mest, po daljšem roku za prijavo do 8. februarja t. l. kandidati naj se prijavijo pisмено ali usno na Inštitut za javno upravo, Trg Revolucije 11, tel. 22-564, in naj v prijavi navedejo, katerega tečaja se nameravajo udeležiti, in če za vsakega tečaja potrebujejo stanovanje v Ljubljani.

Pred začetkom tečaja bodo udeleženci obveščeni, kje in kdaj bodo predavanja. Prejeti bodo tudi tečaj za razumevanje predavanj je potrebno, da se udeleženci seznajajo z besedilom ustreznih zakonov.

Ljubljana, 27. jan. 1958.

Inštitut za javno upravo pri Pravni fakulteti v Ljubljani

Obveščamo vse hišne svete in ostale cenjene stranke, da smo po preseli iz Kamniške ulice na Titovo cesti 65 poleg kavarnarice Bežigrad. Kieparaka instalaterska delavnica.

Odbor Prirodoslovnega društva omuhtu statuata na razpravo o naravoslovnih fakultetah. Sestanek bo v četrtek, 20. t. m. ob 17. uri v balkonu dvorani Univerze.

Telefonske številke Poliklinike v Ljubljani: hišna centrala (od 7. do 20. ure) 39-111, oddelki za poskočbe (neprekinjeno) 32-820, oddelki za inženirsko prvo pomoč (neprekinjeno) 32-819, uprava Poliklinike - zdrav. vodstvo 32-817, uprava Poliklinike - fin. administrativna 32-818.

Sola za tuje letnike v Ljubljani vpisovane je v drugi semester, kakor tudi v začetne intenzivne tečaje angleškega, nemškega, francoskega jezika v delavnicah od 27. jan. do 5. febr. od 8. do 12. ure v prostorih Ljudske univerze, Cankarjeva 8/III, soba 130.

Ste si še ogledali zdravstveno razstavo? Samo še nekaj dni bo odprta. Razstava je pripravljena za obisk od osmih zjutraj do osmih zvečer na Magistratu. Dvorana je kurjena. Sindikalne podružnice, deželno svoj obisk zdravstvene razstave, da vam bo zagotovljeno strokovno vodstvo.

Društvo visokošolskih profesorjev in znanstvenih delavcev v Ljubljani vabi svoje člane na redni letni občni zbor, ki bo v sredo, 29. januarja 1958 ob 18. uri popoldne v iziskalni dvorani Univerze v Ljubljani.

Koteka Ljubljana, Kidričeva 3, sporoča vsem gospodarstvenim organizacijam in ustanovam, da ima nove sekretarja, komercialista, računovodstvo, avtopark in ekonomat. Številke so: 22-561, 22-562 in 23-063.

V visoki starosti 90 let je umrla naša dobra sestra, teta

JOZEFA HAM

bivša trgovka s sadjem

Pogreb pokojnice bo v četrtek, 30. januarja 1958 ob 15.30 iz Kristoforove mrliške vežice na Zalah.

Ljubljana 28. januarja 1958.

Zaljubljeni brata Anton in Vinko Ažnik ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob smrti naše drage

MAME

se iskreno zahvaljujemo dr. Collautiju in dr. Sadarju za vso pomoč v njeni dolgotrajni bolezni, vsem sosedom in znancem ter SZDL za pomoč in sočutje ter spremstvo na zadnji poti.

Poljšakovi

SENTJAKOBKO GLEDALISCE

Ljubljana Mestni dom

Sobota, 1. febr. ob 20: Scheinpflugova: »Kencen«. (Zgodba profesorja Johaneke). Komedijska. Izven. Zadnjič.

Nedelja, 2. febr. ob 18: H. Fitz: »Srebrna ulica«. pravljniška igra s godbo in plesom. Popoldanska predstava. Izven.

ob 20: F. Hadžić: »Vsi smo samo ljudje«. komedijska. Večerna predstava. Izven.

Opozarjamo na sobotno zadnje uprizoritev veseloigre Olge Scheinpflugove »Kencen«.

Predprodaja vstopnic v Mestnem domu, rezerviranje telefon 32-860.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Resljeva c. 36

Nedelja, 2. febr. ob 17: F. Milčinski: »Dve veselici«. Zgodba. Izven.

Prodaja vstopnic vsak dan od ponedeljka dalje (razen nedelje) na upravi, Resljeva c. 36, telefon 32-020 od 10-12 ure in pol ure pred začetkom predstave pri gledališki blagajni.

ROČNE LUTKE

Nema književnica

Na Norveškem je zbudila precejšnjo pozornost knjiga »Tudi jaz živim!« (Jag lever också), ki jo je napisala mlada Rike Stenbuk. Dekle je zaradi bolezni izgubilo dar govora, vendar je napisala zanimivo delo.

Na vrhnji plošči posebne mize so naznačene vse črke. Z levice — desnice nima — gre dekle od črke do črke in označuje besede, ki jih njena prijateljica takoj zapíše. Tako so nastale vrstice in strani zanimive zgodbe o dekletu Riki, ki ji bolezen na srečo ni uničila umskih sposobnosti. »Niti mati ne more ničesar vedeti o čustvih svojega nemega otroka,« je zapisala Rike v začetku knjige. Rike pravi, da sliši in razume vse druge, rada pa bi, da bi tudi drugi razumeli njo. Tri leta je pisala knjigo, se pravi, s prostom jo je diktirala. Za honorar, ki ga je dobila, je naročila posebej izdelan električni pisalni stroj, na katerega bodo lahko pisali njeni tresoči se prsti.

Precej zmešnjav je povzročil sedemletni maček Louis, čigar lastnica je žena potujočega fotografa Sanforda Rotha. Doslej je maček v družbi svoje gospodinje že štirikrat potoval čez Atlantski ocean v Francijo, petič pa mu obalne oblasti niso dale »vstopne vize« na francosko ozemlje, ker ni bil cepljen proti nekaterim boleznim, ki jih raznašajo živali. Fotografova žena se je pritožila pri ameriškem zunanjem ministru Dullesu in celo pri predsedniku francoske republike Cotyju. Navsezadnje je maček le smel z ladje »Ile de France«, fotograf pa namerava napisati o njem roman z naslovom »Mačka ni v vreči«.

LISTI PO SVETU

Največ berejo Angleži — Svetovna naklada dnevnega tiska: 225 milijonov izvodov

V nedavni publikaciji UNESCO je na 250 straneh opisano večletno raziskovalno delo v zvezi z listi po svetu. Po statističnih podatkih je narasla časopisna proizvodnja v minulih petih letih za 14 odstotkov. Vsak dan izide 225 milijonov listov.

Britanci so najbolj vneta bralci dnevnega tiska v našem stoletju, saj 60 odstotkov prebivalcev dnevnega kupuje in bere časopise. Američani precej zaostajajo za Angleži, ker dnevno bere liste 34 odstotkov prebivalstva. Angleži se ponajšajo tudi z največjo naklado. Dva njhova dnevnika izhajata skupno v 4,5 milijona izvodih, radijski vestnik BBC pa ima osem milijonov naklade. Le malokatera dežela na svetu se more ponahšati s takšno časopisno tradicijo kot

Angleži, saj so tam izhajali nekateri listi že pred 300 leti z istim namenom kot zdaj, namreč da prvi objavijo uradne in kraljevske razglase ter razsodbe in vojaške ukaze.

S 1876 dnevniki so ZDA na prvem mestu, listi pa izhajajo v skupni nakladi 55 milijonov izvodov. Razen tega imajo Američani tudi najbolj obsežne liste, in sicer izhajajo med tednom povprečno na 40 straneh, ob nedeljah pa na 120. Tednikov je v ZDA 8892.

Državi Andora in Jemen sploh nimata listov, Libanon, ki šteje dober milijon prebivalcev, pa jih ima kar 40. Togo ima list z naklado 500 izvodov, v Hongkongu pa jih izhaja 27. V Laosu imajo dva lista, ki izhajata v skupni dnevni nakladi 1000 izvodov, v Pakistanu izhaja 65 dnevnikov v skupno 150.000 izvodih, torej povprečno v nakladi 2000. Pri nas imamo 30

dnevnikov, 145 tednikov in 190 periodičnih publikacij.

Največ težav je pri tiskanju japonskih listov, saj se stavi spopadajo s 1400 pismenkami. Takoj za njimi so Kitajci, ki imajo okoli 1000 tiskarskih znakov, vendar pri njih kar dobro kaže, ker nameravajo že v bližnji prihodnosti uvesti fonetično latinico.

Požar v živalskem vrtu

S puškami v rokah so stali čuvaji živalskega vrta v angleškem Manchesteru pri kletkah z levimi in tigri, ko je 28 skupin gašilo požar, ki je izbruhnil v živalskem vrtu. Ogenj so najprej opazili na lesenem poslopju restavracije, potem pa se je razširil še na druga poslopja. Eno izmed levijev so morali ustreliti, ker so ognjenji zublili obilnili njeno kletko, pa je ni bilo mogoče rešiti. »Živali so bile zaradi ognja tako žejne, da smo se že bali, da jih bomo morali vse postreliti,« je rekel upravnik živalskega vrta. »Nemirno so skakale po kletkah, njihovo rjovenje je bilo slišati daleč na okoli.«

Preizkušanje mostu

V Bruxellesu so pred kratkim preizkusili most, čez katerega se bodo peljali udeleženci letošnje svetovne razstave. Za preizkušnjo so most obremenili s 24 osemtonskimi tovornjaki.

To in ono
s Kitajskega:
uničevanje
škodljivcev
in raznašalcev
bolezni,
težave pri
odpravljanju
nepismenosti

CRNI DNEVI ZA VRABCE IN MIŠI

Tudi v Pekingu je dolgo trajalo lepo, sončno vreme, potem pa je zapihal severni veter, ki je prinesel sneg in mraz: živo srebro je kar čez noč zdrknilo dvajset stopinj pod ničlo.

Niti ljudem ni lahko v tem mrazu, kaj šele vrabcem in mišim. Ne glede na mraz pa bi jim niti tako ne bilo prijetno, kakaj lani so napovedali pravcato vojno vrabcem, mišim ter komarjem in še nekaterim drugim škodljivcem.

Kako to gre, naj nam pokaže nekaj primerov. Zadržnik Cang Falin iz okolice Nankinga se je spravil na vrabce in jih je v minulih dveh letih polovil in pobil okoli 13.000. Či Cenli, prav tako iz Nankinga, se je specializiral za muhe. Zdaj že natančno pozna vso njihovo tehniko gibanja in jih dnevno ujame povprečno po tisoč. Hen Junfun, pekovski pomočnik iz Cunkinga, je postal strokovnjak za uničevanje miši.

prokrajinah tečaje za nepismene okoli 45 milijonov ljudi, predvsem kmečkega prebivalstva. Vsak deveti obiskovalec večletnega tečaja bo letos zaključil osnovno šolanje. Po zaključku tečaja bo znal okoli 1500 hieroglifov, torej toliko, da bo lahko prebiral vsakdanje sestavke. — Na Kitajskem pa je še slišati glasove proti uvedbi nove abecede.

Za zaključek še zgodbica o nevestini doti. Po opravljeni sedemletki se je dekle vrnilo v domačo vas, kjer se je nedavno poročila. Namesto poprejšnje dote, ki je bila v navadi, je dal nevestin oče mladoporočencema dvoje

pletelih košar za zbiranje gnoj. Svoje poročno darilo jima je izročil s posvetilom v verzih:

»Ti košari sta simbolično znamenje dote moji hčeri. Nekoč smo dajali nevestam skrinje in omare, jaz pa dajem svoji hčeri košare, kakaj kopica gnoj pomeni dobro letino.« — Listi so objavili slike nasmejanega mladega para, ker je na Kitajskem trenutno na višku akcija za čimvečje količine gnoj, oziroma za čimboljšo obdelavo polj. B.

Dobro poldrugo uro je čakal predsednik francoske vlade Felix Gaillard v poročnišnici Neuilly na rojstvo svoje hčerke Isabelle. Tako se je prvič zgodilo, da je postal predsednik francoske vlade v svoji mandadni dobi oče. Gaillard je pokadil zavojček cigaret, preden je mogel čestitati svoji ženi Dolores, medtem pa je Antoine Pineau potrpežljivo čakal nanj. Posnetek kaže Gaillarda, ženo in malo Isabello.

in prenašalcem bolezni. Pravzaprav traja ta vojna že od osvoboditve, zadnje čase se je pa še zaostрила.

Oaze na Antarktiki

Prof. Richter, ki je sodeloval pri antarktični odpravi sovjetske akademije znanosti, je pred kratkim dokončal znanstveno razpravo o tako imenovanih »antarktičnih zelenicah«, tistih delih antarktične obale, kjer ni niti letu ne snega. Kakor pravi prof. Richter, je za sedaj le malo znanega o vzrokih tega pojava, domneve strokovnjakov si nasprotujejo, vse trditve so zasnovane le na ugibanjih.

Antarktične oaze so prvič odkrili med izvidniškimi poletji, zato imajo znanstveniki le malo podatkov o njih, pa še ti niso zanesljivi. Sele v minulih dveh letih so znanstveniki začeli proučevati te oaze in postavili prve verjetnejše hipoteze o njihovem nastanku. Prof. Richterju se zdi najverjetnejša domneva sovjetskih znanstvenikov, ki spravljajo te oaze v zvezo z nenavadnimi značilnostmi podnebja in oblikovitostjo tistega dela obale, kjer se padavine — v tem primeru predvsem sneg — tajajo, led in sneg iz notranjosti pa ne moreta prodreti na tisto področje.

V minulemu letu jih je pobil skupno 3500. Njegova 75-letna babica ima skrbno evidenco o njegovih uspehih.

Nedavno se je bitka nanovo razvnela. Na tisoče zdravstvenih delavcev in zastopnikov Rdečega križa je šlo med ljudi, ki poslušajo predavanja in z zanimanjem spremljajo praktično uničevanje škodljivcev. Potem se sami spravijo na delo...

Peking hoče biti pri tem prvi. Ze v letošnjem januarju so uničili v mestu in okolici nad milijon miši in vrabcev. Pred dnevi je bilo v mestu množično zborovanje. Zastopniki 928 mestnih podjetij in raznih ustanov, uličnih odborov in okoliških vasi so si napovedali tekmovalstvo v zatiranju škodljivcev. Sklenili so, da bo Peking kmalu mesto brez vrabcev in miši.

Boj proti nepismenosti nemara ni nikjer na svetu tako hud kot na Kitajskem, in sicer ne le zaradi visokega števila nepismenih, ki jih je nad pet milijonov, marveč predvsem zaradi težavne kitajske pisave. Po najnovejših podatkih se je število nepismenih znižalo v nekaterih pokrajinah od 80 na 70 odstotkov, v severovzhodnem, industrijskem delu dežele pa celo na 60 odstotkov.

Letošnjo zimo obiskuje v 17

Oderuštvo v novi podobi

Pariške zastavljalnice so imele v minulemu letu pet milijard frankov prometa

- Zastavljalnica je zamisel ev.opskega juga. Zasnovala se je v Italiji, deželi sonca, serenad in pomaranč. Prvi znani zastavljalec je bil Barnaba De Terni, ki je v Perugiji predložil, da bi mu dali denar brez obresti, če bi zastavil predmet z določeno vrednostjo. Njegovo ponudbo so sprejeli, zastavljalnice so se razširile po drugih italijanskih mestih, vse so imele isto ime: Monte di pietà (Hrib usmiljenja). Leta 1515 so zastavljalnice segle čez Alpe, sto let kasneje jih je bilo že precej na Nizozemskem. Z vojsko Ludovika XIV., ki se je bojevala v Flandriji, so zastavljalnice prišle tudi v Pariz. Renaudot, izdajatelj prvega francoskega lista, je ustanovil tudi prvo veliko zastavljalnico v Parizu.

Najprej so zastavljali v teh poslovalnicah predmete z določeno vrednostjo mali ljudje, ki so se tako skušali izogniti raznim oderuhom, sčasoma pa so zastavljalnice menjavale svoje stranke: najprej je prišla na vrsto buržoazija, v 19. stoletju pa aristokracija, ki je še vedno najboljša klijentela zastavljalnice.

Pariške zastavljalnice imajo zdaj največ prometa. Ena izmed njih, ki se je specializirala za nakit, je lani izplačala enemu samemu klijentu za dragulj 21 milijonov frankov, največja v Parizu izplačana vsota pa znaša 500 milijonov frankov. Nakit, ki je zastavljalec zanj dobil 21 milijonov, je bil vreden 80 milijonov. Izplačali so torej le četrtino vrednosti, in sicer iz dveh razlogov, predvsem zato, da zastavljalnica v primeru, če lastnik ne more vrniti denarja, proda nakit, dobi svoj denar in še dobiček zraven, razen tega pa zastavljalec laže zbere četrtino vrednosti kakor pa polovico ali več. Pariške zastavljalnice poslujejo z osemstotninimi obrestmi, zastavljalec lahko zastavi svoj predmet za pol leta, potem pa v določenih časovnih presledkih podaljšuje pogodbo. Tako je bil neki dežnik zastavljen kar 23 let, svileni zavesa pa celo pol stoletja. Lastnik je plačal v tem obdobju obresti, ki so sedemkrat presegle vrednost zaves.

Statistike kažejo, da ljudje zastavljajo predvsem nakit, in sicer vse od preprostih prstanov do dragocenih briljantov. Pariška zastavljalnica v ulici Pierre Charon plača dnevno samo za nakit in podobne dragocenosti po tri milijone frankov. Najpogostejše prihajajo v zastavljalnico mladi zakoniki pari, saj se zaradi stanovaljske stiske kaj lahko primeri, da konča tudi novo pohištvo v zastavljalnici.

Hkrati je zastavljalnica tudi najcenejša garaža. Rabljen majhen avto je vreden četrtil milijona frankov, zastavljalnica plača 75.000 frankov z obrestmi, ki znašajo v šestih mesecih 7500 frankov. V vsaki drugi garaži bi moral lastnik plačati v tem času 25 tisočakov. V dneh sueške krize so Parižani zastavili 1100 avtomobilov, lani pa je znašal skupni promet pet milijard frankov.

Priložnostni obiskovalec zastavljalnice lahko spremlja tudi napredek tehnike, saj so zastavljena vozila od starih tipov do mopedov. Električnih hladilnikov je v zastavljalnicih precej, pralnih strojev pa sorazmerno malo. To je razumljivo, saj se le malokatera gospodinja z lahkimi srcem loči od pralnega stroja.

Ceprav so bile zastavljalnice nekoč nekakšen protitudarec oderuhom, pomenijo zdaj v zahodnem svetu oderuštvo posebne vrste. Neopazno preživijo na svoje žrtve in jih napadejo v trenutku najhujšega pomanjkanja, zato so prikrito socialno zlo...

Skok s sedmega nadstropja

Nenavadno se je razpletla nesreča osemnajstletne Francine Viale iz Lyona. Dekle se je sporeklo s svojim fantom, nato pa je skočilo skozi okno njegovega stanovanja v sedmem nadstropju. Padla je na kup peska in se ni poškodovala. Hišnik jo je potegnil nekaj minut kasneje iz kanala, kamor se je vrgla takoj po skoku. Zdaj je na pregledu v zavodu za duševne bolnike.

Kratika SPU

Brzjavno kratiko SPU so doleteli v Sovjetski zvezi za vse brzjavke, ki vsebujejo kakršnokoli sporočilo o umetnem satelitu.

Milijoni Perzijcev živijo v sodobnih mestih in bogatih zelenicah, njih dežele, ki je tolikšna kot večina dežele, pa pripada nomadski Franciji, pa pripada nomadskemu prebivalstvu. — Severovzhodno od Siraza so Gašgajci gospodarji stepe. Po cele mesece potujejo med gorami in po puščavskem pesku, koder iščejo zelene pašnike za svoje ovčje in kamelje črede. Pred mesecem vrati Siraza so se ustavili na brežju potoka Kokrud (večji posnetek). — Medtem ko se suši perila, tale Gašgajka zadovoljno vleče svojo pipo...